

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 1/2002

Cena \$ 2.50

JANUARY 2002

Svatá Hora u Příbrami

Svatá Hora je jedním z nejvýznamnějších poutních míst v Českých zemích. Ve zlaté době poutí - v baroku - vytvářela se Starou Boleslaví dvojicí těch nejvýznamnějších v Čechách.

Původ Svaté Hory je zahalen do oparu legend. Jedna z nich vypravuje, že roku 1260 postavil majitel místního panství Rytíř Malovec na Svaté Hoře kapli na poděkování za záchranu života. Byl totiž při lovu přepaden lupiči a na přímluvu Matky Boží šťastně vyvázl z jejich rukou.

Centrem poutního místa je milostná soška Panny Marie Svatohorské. Podle zbožného podání předků ji vyřezal sám první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic roku 1348. Příbram v té době patřila pražským arcibiskupům. Vedle Roudnice nad Labem to bylo jejich hlavní letní sídlo. Svatohorská Madona je podobná Madoně z Kladska, kde Arnošt žil a kde je také pochován. Existuje listina, v níž popisuje, jak od něj Kladská Madona odvrátila tvář, protože žil špatným životem. To byl impuls k hlubokému obratu v jeho životě. Arnošt zemřel v pověsti svatosti a Bavořané a Slezané jej ctí jako ctihodného.

Tento Arnošt postavil v Příbrami tvrz a do kaple v tomto hrádku umístil Svatohorskou Madonu. Jan z Jenštejna oběhval tvrz vodním příkopem. Existuje domněnka, že Svatohorská kaplička již v té době byla poutním místem, protože Jan z Jenštejna píše, že „zůstával v Příbrami až do svátku Nanebevzetí.“ V okruhu několika desítek kilometrů nebyl tehdy nikde žádný kostel zasvěcený tomuto tajemství Mariina života (J. V. Polc).

Příbram se stala jedním z husitských měst. Husité Příbramskou tvrz poničili. Po uklidnění poměrů se soška Panny Marie dostala do městského kostela sv. Jakuba a později do špitálního kostela sv. Jana, který zanikl v josefinských dobách. Odtud byla začátkem 16. století přenesena do svatohorské kaple.

Svatá Hora byla v té době podle

Balbinova vyprávění malou kapličkou, která neměla ani dveře a místo podlahy měla jen udusanou hlinu. S Madonou si hrály děti, konaly s ní „procesí“, vozily ji na sánkách a používaly ji jako zástavu při různých hrách.

První zázrak, který dal podnět k velkém poutím, se stal během třicetileté války roku 1632. Slepý žebrák, kdysi nymburský měšťan Jan Procházka, měl sen, v němž mu ctihodný stařec nařizoval, aby putoval na Svatou Horu, že se tam ze svého neduhu uzdraví. Procházka po dlouhém váhání hlasu uposlechl a se svým vnukem se vydal pěšky z Prahy do Příbrami. Na Svaté Hoře se modlil a čtvrtý den se mu pomalu začal vracet zrak. Z vděčnosti zůstal na Svaté Hoře jako strážce svatyně, vykopal zde roku 1634 studnu a každému vyprávěl svůj životní příběh. Pověst o zázraku se rozletěla po celé zemi a Svatou Horu začali navštěvovat stále větší zástupy lidí všech stavů. Ještě během třicetileté války navštívil svatyni císař Ferdinand II. se svým synem Ferdinandem III. (roku 1634).

Poutní ruch se tak rozmáhal, že roku 1647 byla dána Svatá Hora do správy jezuitům. Ti přišli z nedaleké Březnice a hned po skončení třicetileté války začali s přestavbou svatohorské kaple do dnešní podoby. Kapli s milostnou soškou obestavěli dalšími otevřenými či uzavřenými kaplemi. Kolem kostela postavili kamennou terasu ozdobenou více než třiceti sochami a kolem této stavby ještě vybudovali křížovou chodbu se čtyřmi nárožními kaplemi a dvěma portály. Do kostela se vchází po čtyřech kamenných schodištích se třemi portály. Na stavbě pracovali umělci zvučných jmen, především Italové. Roku 1673 vysvětil kostel pražský arcibiskup Matouš Ferdinand Sobek z Bílenberka. Ještě více jak padesát let po konsekraci pokračovaly stavební práce. Koncem 17. století byla postavena jezuitská rezidence, začátkem století osmnáctého kryté schody z Příbrami. Tehdy se zde pracovalo podle plánů K. I. Dientzenhofera.

Milostná soška Panny Marie s Ježíškem v náruči na Svaté Hoře je vystavena na stříbrném hlavním oltáři poutního kostela, soška je korunována zlatými korunkami a oblečena do vzácného roucha, které se v průběhu roku často vyměňuje.

Největší slavnost v dějinách zažila Svatá Hora roku 1732. Tehdy byla milostná soška Panny Marie korunována jako první v našich zemích papežskými korunkami. Korunovaci provedl pražský světící biskup Jan Rudolf Špork na základě jmenování papeže Klementa XII. Bylo to 3. neděli po Svatodušních svátcích, 22. června 1732. Od té doby se každoročně slaví výročí Korunovace jako velká poutní slavnost (vždy 3. neděli po letnicích).

Jezuité Svatou Horu zvelebovali až do svého zrušení v roce 1773. Jejich odchod byl počátkem úpadku. Poutní místo spravovali diecézní kněží, Josef II. zakázal poutě, vysoce postavení lidé z okolí místo nechali systematicky ničit a rozkrádat. Byla to doba neustálých soudních sporů - o vodu, o každý metr pozemku, o cesty atd.

Pokračování na str. 14

*Foto na titulní straně:
Letecký pohled na Svatou Horu,
nejznámější poutní místo v Čechách*

Svátek uvedení Páně do chrámu

Svátek uvedení Páně do chrámu slavíme čtyřicátého dne po narození Páně – 2. února. Dříve se tento svátek nazýval očistování Panny Marie, lidově Hromnice a na východě Setkání. Tento svátek je původu orientálního. Oslava události líčených v evangeliu sv. Lukáše (2, 22-38) byla v Jeruzalémě konána již ve 4. století. Svatý Cyril Alexandrijský tento den nazývá „skvělý svátek k počtě Pána.“ Na Hod Boží vánoční oslavujeme příchod Božského Spasitele na svět, jeho narozeniny. Zjevení Páně 6. ledna, lidově Tří Králů, je slavností zjevení vtěleného Boha – Vykupitele, kterému se klaní celé lidstvo reprezentované zástupci pohanského světa. Svátek Uvedení Páně do chrámu je svátkem setkání kde se na počátku nové epochy v Jeruzalémském chrámě setkává Starý zákon s Novým zákonem, Božské dítě se starcem člověkem, zrozený Vykupitel se staříčkým kmetem, chystajícím se na smrt. Vykupitelský zakladatel Nového zákona a Mesiášský Velekněz s ušlechtilým spravedlivým starozákonním reprezentantem lidí, kteří duchovně nepodlehli náboženské zkáze. Z Jeruzaléma se rozšířila tato slavnost po křesťanském východu. Záhy byla zavedena i na západě. Poněvadž se Ježíšek setkal se Simeonem na rukou Panny Marie, tak tento svátek má samozřejmě i nádech mariánského svátku, ač nepřestal být velkým svátkem Páně, a také nikdy nebyl považován za výlučně svátek mariánský.

Lidový název svátku Hromnice je odvozen od svící, které se ten den svítí. V modlitbách při jejich svícení se oslavuje symbolika ohně a světla a prosí se v nich, abychom rozehráli ohněm Božské lásky po temnotě tohoto světa přišli do světla věčného, proto se dávají svíce do rukou umírajícím, a proto se také rozžehují za bouří. Říká se jim hromničky a svátek se podle toho dostal svůj lidový název. Je třeba si uvědomit, že posvěcené svíce nemají nějakou čarovnou moc a magickou sílu, jak věří lidé pověřiví, ale jsou svátostí, ve které církev na věřící svolává Boží pomoc a požehnání. Proti bleskům jako přirozená ochrana slouží bleskosvody a byl to Prokop Diviš, jihomoravský katolický kněz, který vynalezl první bleskosvod, který postavil v roce 1754. Hromnice jsou původu orientálního. Jsou nádherným květem starokřesťanské symboliky a liturgické ideologie východu. Zbožný stařec osvěcen Duchem svatým bere z náručí Mariina Božské Dítě a na svých loktech je představuje jako Spasitele a Světlo světa. V několika větách se nyní zamysleme nad evangeliem perikopou, jak ji máme zaznamenanou o tomto svátku u sv. Lukáše. Narození syna, byl-li zároveň prvním dítětem, ukládalo rodičům povinnost obětovat jej Hospodinu a pak ho opět vykoupit – neboť prvorozenec mužského rodu byli zasvěceni Hospodinu. Bylo tomu tak na základě události Velké noci před východem Izraelitů z Egypta, kdy rukou Božího posla

zahynulo vše prvorozené mužského rodu, zatímco v domech Izraelitů označených krví beránka se nikomu nic nestalo. Proto v Izraelském národě prvorození samečci zvířat od těch dob byli obětováni Bohu, život chlapců byl vykupován zástupnou obětí, kterou byl dle předpisu beránek. Pokud rodina byla chudá a beránka nemohla obětovat, mohlo být jako oběť přineseno holoubě. Navíc matka dítěte čtyřicátého dne po narození chlapce musela přinést očištnou oběť v chrámě za sebe. Podle těchto starozákonních obřadních předpisů také Panna Maria se svatým Josefem čtyřicátého dne po narození Ježíška dítě přinesli do chrámu, aby ho představili Pánu. To že obětovali dvě holoubata nasvědčuje tomu, že rodina byla opravdu velmi chudá.

Pokračování na str. 19

HLASY NÁRODA

Máte již zapláceno předplatné?

Vpravo nahoře na nálepce s Vaší adresou je měsíc a rok, kdy Vám předplatné končí

USA na rok: 30.00 USD

Kanada na rok letecky: 40.00 USD (60.00 CAND)

Ostatní cizina na rok letecky: 55.00 USD

Naše adresa:

Hlasy národa, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

Tel. (708) 656 - 7472

Doporučte Hlasy národa svým známým!

LITURGICKÁ ČTENÍ

2. neděle v mezidobí - 20. ledna 2002

1. ČTENÍ - Iz 49,3.5-6

Dám tě národům jako světlo, aby se spása má rozšířila až do končin země. - Toto zaslíbení platí v první řadě prorokovi, pisateli textu, ale u něho nekončí. Textem prozařuje postava nejmenovaného Hospodina Služebníka, a ta je předobrazem definitivního spasitele - Ježíše.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin mi řekl: „Jsi mým Služebníkem, Izraele, proslavím se tebou.“ Avšak nyní praví Hospodin, který si ze mě utvořil Služebníka již v matčině lůně, abych zas k němu přivedl Jakuba, abych mu shromáždil Izraele. Tak jsem ve cti u Hospodina, (protože) Bůh můj je mou silou. Řekl mi (tedy): „Nestačí, že jsi mým Služebníkem, abys obnovil Jakubovy kmeny a zbytky Izraele přivedl nazpět. Proto tě dám národům jako světlo, aby se má spása rozšířila až do končin země.“

2. ČTENÍ - 1 Kor 1,1-3

Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše. - Apoštol má o křesťanech v Korintu vysoké mínění - jsou svatí, tedy Bohu patřící - a je si vědom i zdroje svého poslání, kterým je Boží povolání. Od začátku dopisuje tak zřejmě, že jeho obsahem bude sdělování Bohem daných darů a výzev.

Začátek prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Pavel, z Boží vůle povoláný za apoštola Ježíše Krista, a bratr Sosthenes členům církevní obce v Korintě, kteří byli posvěceni v Kristu Ježíši a povoláni do stavu svatých, a také všem, kteří kdekoli vzývají jméno Pána Ježíše Krista, (Pána) svého i našeho. Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

EVANGELIUM - Jan 1,29-34

Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa. - Evangelium stále opakuje pravdu o tom, kdo je Ježíš. Je nositelem Ducha, je větší než Jan Křtitel, je tím, kdo osvobozuje od hříchu. V Ježíše je třeba uvěřit. Jan je navzdory vši své velikosti jen svědkem těchto velkých skutečností.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Na druhý den (Jan) viděl Ježíše, jak jde k němu, a řekl: „Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa! To je ten, o kterém jsem řekl: „Po mně přijde ten, který má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.“ Ani já jsem ho neznal, ale proto jsem přišel křtít vodou, aby byl zjeven izraelskému národu.“ A Jan vydal svědectví: „Viděl jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm. Ani já jsem ho neznal, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: „Na koho uvidíš sestupovat Ducha a zůstat na něm, to je ten, který křtí Duchem svatým.“ A já jsem to viděl a dosvědčuji: To je Syn Boží.“

3. neděle v mezidobí - 27. ledna 2002

1. ČTENÍ - Iz 8,23b - 9,3

V Galileji pohanů vidí lid veliké světlo. - Prorok reaguje na katastrofu (asyrskou nadvládu), do které se národ dostal vlastní vinou. Národ proto prochází temnotou nejistoty, utrpení, nebezpečí a

záhuby, aby na konci konečně pochopil, že záchrana není výsledkem chytračení ani projevem vlastních sil, ale dílem Božím. On je slaven jako skutečný vítěz.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

V první době ponížil (Hospodin) zemi Zabulon a zemi Neftali, v poslední době však oslaví Mořskou cestu, (kraj) za Jordánem, Galileu pohanů. Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země vzhází světlo. Dáváš mnoho jásotu, zvěstuješ radost; veselí se před tebou, jako se jásá o žních, jako plesají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť jho, které ho tížilo, hůl na jeho šíji a bodec jeho otrokáře jsi zlomil jako za midjanských dnů.

2. ČTENÍ - 1 Kor 1,10-13.17

Buďte všichni zajedno a ať nejsou mezi vámi roztržky. - Pavlova výzva je určena do konkrétních neshod v korintské obci. Mezi členy církve existuje různost darů, funkcí, podmínek a způsobů života. Velké bohatství takové rozmanitosti není samo o sobě na překážku jednotě církve. Přesto však hřích a tíže jeho následků stále ohrožují dar jednoty. Proto roztržky apoštol ostře kárá.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Napomínám vás, bratři, jménem našeho Pána Ježíše Krista: Buďte všichni zajedno a ať nejsou mezi vámi roztržky. Stejně usuzujte a stejné smýšlejte. Lidé z Chloina domu mi totiž o vás oznámili, moji bratři, že se mezi sebou hádáte. Mluvím o tom, že každý z vás říká (něco jiného): „Já držím s Pavlem!“, „já zase s Apollem!“, „a já s Petrem!“, „já s Kristem!“ Je Kristus rozdělen? Copak byl za vás ukřižován Pavel? Nebo jste byli ve jménu Pavlovy pokřtěni? Neposlal mě totiž Kristus křtít, ale kázat radostnou zvěst, a to ne nějakou slovní moudrostí, aby Kristův kříž nebyl zbaven působivosti.

EVANGELIUM - Mt 4,12-23

Usadil se v Kafarnau, aby se naplnilo, co bylo řečeno ústy proroka Izaiáše. - Končí etapa Janova, začíná etapa Ježíšova působení, která je pro evangelisty vrcholem dějin spásy. Ježíš začíná svou činnost na území Galileje, kterou Izraelci opovrhovali jako okrajovým územím rybářů a sedláků i jako polopohanským krajem. Ale v tomto kraji se naplňuje slovo proroka Izaiáše (viz 1. čtení), Ježíš si volí učedníky a zaznívá výzva k obrácení.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš uslyšel, že byl Jan (Křtitel) uvězněn, odebral se do Galileje. Opustil Nazaret, šel a usadil se v Kafarnau při moři v území Zabulonově a Neftalimově, aby se naplnilo, co bylo řečeno ústy proroka Izaiáše: „Země Zabulonova a země Neftalimova, u moře, za Jordánem, Galilea pohanská, lid, který žil v temnotě, uviděl veliké světlo; světlo vzešlo těm, kdo sídlili v krajině a ve stínu smrti.“ Od té doby začal Ježíš hlásat: „Obrátte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ Když se ubíral podél Galilejského moře, uviděl dva bratry - Šimona, zvaného Petr, a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Řekl jim: „Pojďte za mnou, a udělám z vás rybáře lidí.“ Oni hned nechali síť a následovali ho. A jak šel odtamtud dál, uviděl jiné dva bratry - Zebedeova syna Jakuba a jeho bratra Jana, jak na lodi se svým otcem Zebedeem spravují síť. A povolal je. Oni hned nechali loď i otce a následovali ho. Ježíš pak chodil po celé Galileji, učil v jejich synagogách, hlásal evangelium (o Božím) království a uzdravoval mezi lidem každou nemoc a každou chorobu.

4.neděle v mezidobí - 3.února 2002

1. ČTENÍ – Sof 2, 3; 3, 12-13

Prorokova výzva je řečena do nesnadné situace zchudlého života Judska po pádu severní říše. Prorok si však chudobu neoškliví, protože v ní nevidí překážku víry v Hospodina. Kdo je pokorný a hledá útočiště u Hospodina, ten je bezesporu na cestě ke svobodě a k bezpečí.

Čtení z knihy proroka Sofoniáše.

Hleďte Hospodina, všichni pokorní v zemi, kteří jednáte podle jeho výroku. Hleďte spravedlnost, hleďte pokoru, snad se skryjete v den Hospodinova hněvu. Uprostřed tebe zanechám lid pokorný a chudý. Budou hledat své útočiště v Hospodinově jménu ti, kdo zbudou z Izraele. Nebudou konat nepravost, nebudou lhát, v jejich ústech se nenajde podvodný jazyk. Když se budou pást a odpočívat, nikdo je nebude děsit.

2. ČTENÍ - 1 Kor 1,26-31

Bůh si vyvolil ty, kteří jsou ve světě bezmocní. - Ani korintská církevní obec nebyla však ideální, i když měla v Pavlovi tak skvělého zakladatele. Prestiž, soutěžení, upřednostňování vynikajících osob na ni působilo rozkladně. Proto Pavel poukazuje na moc Boží, projevující se v lidské slabosti, jako na základ skutečného úspěchu. V Bohu vidí toho, kdo si klidně poslouží i lidskou bezvýznamností, zatímco vládyčtí lidé si něco takového nemůže dovolit.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Jen se podívejte, bratři, komu se u vás dostalo povolání! Není tu mnoho moudrých (lidí) podle lidských měřítek, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených. A přece: ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou „něco“, aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet. A od něho pochází to, že jste spojeni s Kristem Ježíšem. Jeho nám Bůh poslal jako (dárce) moudrosti, spravedlnosti, posvěcení a vykoupení. Tak se splnilo, co je v Písmu: „Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu.“

EVANGELIUM - Mt 5,1-12a

Blahoslavení chudí v duchu. - Blahoslavenství lze také nazvat „cestami k úspěchu podle Boží moudrosti.“ Jsou příslibem i požadavkem současně. V této perspektivě jsou tedy blažení chudí v duchu - ti, kteří nic nenalhávají Bohu, sobě, ani druhým; ti, kteří uznávají Boží svrchovanost a svou závislost na něm. Blahoslavení jsou zcela jiní než lidé pyšní na svou soběstačnost.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když (Ježíš) uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je: „Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blahoslavení, kdo lační a žízňají po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni

Božími syny. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vyhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu.“

5.neděle v mezidobí - 10.února 2002

1. ČTENÍ - Iz 58, 7-10

Vyrazí tvé světlo jak zora. - Takový je výsledek správného postu, o němž mluví celá 58.kapitola. Naproti tomu náboženský formalismus, vnějškovost, ve které člověk provádí jen náboženské úkony „volá“ a „křičí“ k Bohu a nevidí Boha v potřebných lidech ve svém okolí, je předmětem stálé kritiky proroků.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Lámej svůj chléb hladovému, po-přej pohostinství bloudícím ubožákům; když vidíš nahého, obleč ho, neodmítej pomoc svému bližnímu. Tehdy vyrazí tvé světlo jak zora, tvá jízva se brzy zacelí. Před tebou půjde tvá spravedlnost a za tebou Boží sláva. Tehdy budeš volat, a Hospodin ti odpoví, křičet o pomoc, a on řekne: „Zde jsem!“ Přestaneš-li utlačovat, ukazovat prstem, křivě mluvit, nasytíš-li svým chlebem hladového, ukojíš-li lačného, tehdy v temnotě vzejde tvé světlo, tvůj soumrak se stane poledním jasnem.“

2. ČTENÍ - 1 Kor 2,1-5

Hlásal jsem vám svědectví ukřižovaného Krista. - Lidská a Boží moudrost se v člověku mnohdy utkávají. I pro Pavlovy křesťany v Korintu byli svůdní ti, kdo oslňovali lidskou moudrostí a výřečnost. Proti lidské moci a úspěšnosti Pavel nechce stavět svou větší moc a úspěšnost, ale moc Boží. Další běh dějin mu dal za pravdu.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři, když jsem k vám přišel hlásat svědectví o Bohu, nepřišel jsem s nějakou zvláštní výřečností nebo moudrostí. Rozhodl jsem se totiž, že u vás nechci znát nic jiného než Ježíše Krista, a to ukřižovaného. Vystupoval jsem u vás se skleslou náladou, se strachem a obavami. A moje mluvení a kázání nezáleželo v přemlouvavých slovech moudrosti, ale v projevování Ducha a moci. To proto, aby se vaše víra zakládala na moci Boží, a ne na moudrosti lidské.

EVANGELIUM - Mt 5,13-16

Vy jste světlo světa. - Sůl a svítilna zobrazují úkol Ježíšových učedníků. Jejich místo je v „těstě“ a „na hoře“, tedy ve světě, od kterého se nemohou oddělit, i když s ním nesmějí splynout. A smysl jejich existence není ani jen pro ně, ani jen pro církev, ale pro celý svět.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vy jste sůl země. Jestliže však sůl ztratí chuť, čím bude osolena? K ničemu se už nehodí, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítilna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 6.prosince do 10.ledna

Politické události

Poslanci schválili církevní zákon,

katolická církev protestuje

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR 18.prosince 2001 přehlasovala veto prezidenta Václava Havla a znovu schválila zákon o církvích. Prezident zákon vetoval, protože je podle něj v rozporu s Listinou základních práv a svobod a znemožňuje církvím zřizovat vlastní zdravotní a sociální zařízení. Česká biskupská konference vydala k zákonu následující prohlášení: „ČBK bere s politováním a znepokojením na vědomí výsledek hlasování v Poslanecké sněmovně PČR. Fakt, že v průběhu hlasování nebyl vůbec zohledněn názor Senátu ČR, prezidenta republiky ani renomovaných zahraničních organizací (Helmský výbor USA), svědčí o těžkém zpolitizování celé záležitosti. Zákon zasahuje do práva církví a náboženských společností zřizovat své instituce, zvláště ty, které jsou zaměřeny na tradiční působení církví v oblasti sociální a charitativní. Zákon omezuje dosavadní právo církví a náboženských společností rozhodovat o svých vnitřních záležitostech a staví je do role organizací podřízených státu, nad kterými se zavádějí mnohá nová administrativní opatření a kontroly. Uvedení tohoto zákona do praxe bude ČBK chápat jako diskriminační opatření, které omezí dosavadní svobody církví zaručené ústavou a současnými zákony.“ Čtyřkoalice se nechce smířit se schválenou po-

dobou církevního zákona a bude usilovat o jeho změnu. „Nový zákon, který měl původně usnadnit registraci nových církví, se pod kuratelou ODS a v režii ČSSD změnil v nástroj, který umožní státu řadu zbytečných byrokratických zásahů do života církví a omezuje svobodný prostor vytvořený církvím po roce 1989,“ uvádí se ve čtyřkoalčním stanovisku.

Novoroční projev prezidenta Havla: Čeká nás přelomový rok 2002

Hlavním námětem novoročního projevu prezidenta Václava Havla bylo očekávání, že rok 2002 určí další směřování Česka. „Zdá se mi, že jsme (.) vstoupili do roku, který by mohl být pro naši zemi v jistém smyslu přelomový. Nejde jen o to, že budeme mít celkem čtvery volby, ale především o to, že se v těchto volbách bude rozhodovat o velmi zásadních věcech. Budeme společností vskutku občanskou a vskutku otevřenou, (.) anebo se bude náš společenský systém (.) uzavírat tak, až nakonec o tom nejpodstatnějším bude rozhodovat vždycky jen totéž poměrně úzké bratrstvo, v jehož rukách bude soustředěna hlavní moc ekonomická, politická i mediální, a které se nebude bát ani samého pomězi kriminality,“ tápal se Havel. Dalším tématem projevu bylo i vrcholící vyjednávání o integraci do Evropské unie. Havel apeloval na občany, aby se nenechali ošálit tvrzeními, že Česko vstupem ztratí svou identitu. „Nevšiml jsem si, že by Ev-

ropská unie jakkoli ublížila identitě Finů, Portugalců či Irů.“ Odmítnutí stát se členem jednotné Evropy by podle něj bylo hazardováním s osudem vlastním i našich potomků. Summit NATO, který se uskuteční v listopadu v Praze a rozhodne o dalším rozšíření aliance, přinese světu podle Havla naději na lepší a bezpečnější budoucnost. Bude také ukázkou, že „nemyslíme jen na sebe, ale že přijímáme i svůj díl odpovědnosti za planetu Zemi a budoucnost všech, kdo na ní žijí.“ Útoky na USA z 11.zářij považuje prezident za výzvu k boji za základní lidské hodnoty i k reflexi současného světa. „Věřme, že tato otřásající událost pomohla probudit k životu všechny dobré síly, jež v lidstvu dřímají,“ řekl. Havel na závěr poděkoval občanům za všechno dobré, co vykonali pro sebe, své blízké i společnost, a popřál jim úspěšný rok 2002. Celý text projevu najdete na <http://www.hrad.cz>.

Parlamentní volby v roce 2002 se uskuteční podle novelizovaného zákona

Poslanci 13.prosince schválili novelu zákona o volbách do Parlamentu ČR. Ruší moratorium volební agitace 48 hodin před volbami a hlasovat budou moci i občané v zahraničí na ambasádách. Minimální počet preferenčních hlasů voličů pro konkrétního kandidáta pak klesl z 10 na 7%. Určitou šanci získat mandát tak bude mít i kandidát, jež strana určila až na poslední místo. Hranice pro vstup koalic do sněmovny je odstupňována po 5%, tj. uskupení čtyř stran musí získat alespoň 20% hlasů. Neuspěl návrh na progresivní upravení d'Hondtovy metody ve prospěch úspěšnějších stran.

Zákon nezbytný pro konání voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2002 musí nejpozději do února, tentokrát v nezměněné podobě, odsouhlasit Senát i prezident. Hlasování, při němž pro novelu hlasovalo 151 ze 178 přítomných poslanců, proto předcházela složitá jednání a konzultace s horní komorou. V průběhu projednávání měly nejvíce výhrad strany čtyřkoalice, s výsledkem není spokojena ani ODS. „Cílem celé volební reformy bylo, aby šlo snáze sestavovat silné většinové vlády. A to se bohužel nepodařilo,“ citovala místopředsedu ODS Miroslava Beneše MF Dnes. S 20% omezením pro vstup do Sněmovny se již smířily strany čtyřkoalice, přestože jej označovaly za nesystémový a účelový. Delegáti Unie svobody 15.prosince v návaznosti na stejný krok Demokratické unie odsouhlasili sloučení obou stran, což čtyřkoalici zajistí vstup do Sněmovny už při zisku 15% hlasů. Poslední průzkum voličských preferencí ze 17.prosince však čtyřkoalici přisuzuje nadprůměrných 29,1%. ODS a ČSSD by volilo shodně mezi 20 a 21 % dotázaných občanů.

Bývalí komunističtí státní činitelé před soudem

Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu a státní zastupitelství dostaly před soud zatím nejvýše postaveného představitele KSČ. Někdejší premiér komunistického Československa (1970-88) Lubomír Štrougal měl v roce 1965 zabránit došetření případu několika příslušníků StB, kteří mučili a nakonec při údajném útěku v roce 1948 zastřelili tři režimu nepohodlné osoby. Zneužití svých pravomocí se měl dnes

77letý důchodce dopustit na začátku své politické kariéry, jako ministr vnitra. Případ byl odročen na leden, protože se k soudu nedostavili všichni předvolaní svědci.

Obvodní soud pro Prahu 6 projednával jednu z největších kauz předlistopadového komunistického režimu, operaci Státní bezpečnosti (StB) pod krycím názvem Asanace, jejímž cílem bylo v letech 1978-1984 donutit hrubým psychickým i fyzickým nátlakem a výhrůžkami signatáře Charty 77, aby se vystěhovali z Československa. Mezi obžalovanými jsou bývalý ministr vnitra Jaromír Obzina a jeho čtyři podřízení. Ti však svorně tvrdí, že o ničem takovém nevěděli. Také Obzina prohlásil, že se v souvislosti s akcí Asanace ničeho nezákonného nedopustil. „Vždy jsem vyžadoval bezpodmínečné dodržování socialistické zákonnosti,“ uvedl na svou obhajobu podle Lidových novin. Naopak činnost Charty byla podle něj v rozporu s tehdy platnými zákony. V rámci akce Asanace se komunistická tajná policie zaměřila zhruba na padesát signatářů Charty 77 a asi ve dvaceti případech se její záměr podařil. Protože se během dosavadního soudního řízení, které trvalo sedm dní, k soudu nedostavilo 15 svědků a šest dalších lidí, kteří mají být vyslechnuti jako poškození, bylo jednání odročeno na únor.

Ze Slovenska

Mečiar vyhrál regionální volby na Slovensku

Ústřední volební komise potvrdila 16.prosince, že opoziční Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS) vyhrálo 2.

kolo regionálních voleb. Šlo o první regionální volby od vzniku Slovenské republiky v roce 1993. HZSD, které vede bývalý premiér Vladimír Mečiar, získalo šest z osmi křesel předsedů samosprávných krajů, nebo-li županů. Vládní kandidáti se prosadili jedině v Košickém a Bratislavském kraji. V sobotu 15.prosince se ve 2.kole rozhodovalo mezi dvěma nejsilnějšími uchazeči, kteří postoupili z prvního kola, kdy Slovinci volili krajské sněmy. Zatímco 1.prosince se voleb zúčastnila čtvrtina Slováků, za dva týdny přišlo volit župany v sedmi krajích necelých 23%. Na rozdíl od České republiky si Slovinci volí předsedy svých krajů přímým hlasováním.

Zemřel Dušan Slobodník, někdejší ministr kultury

Ve čtvrtek 13.prosince zemřel po dlouhé nemoci poslanec Národní rady SR za HZDS Dušan Slobodník. Slobodník, ovládající čtyři cizí jazyky, se stal v roce 1992 poslancem Federálního shromáždění ČSFR. V letech 1992 - 94 byl slovenským ministrem kultury. V období 1994 - 98 působil jako předseda zahraničního výboru Národní rady. V parlamentních volbách 1998 byl zvolen poslancem za HZDS. Slobodník, který strávil v půlce minulého století téměř 9 let v zajateckém táboře v SSSR, by se příští rok dožil 75 let.

Bývalý šéf československé StB Lorenc byl podmínečně odsouzen

Vojenský obvodní soud v Bratislavě 11.prosince odsoudil Alojze Lorence za zneužití pravomoci veřejného činitele. Poslední šéf československé komunistické Státní bezpečnosti dostal trest 15 měsíců, a to s podmínkou na

tři roky. Generál Lorenc byl uznán spoluodpovědným za nezákonné izolování disidentů v letech 1988 a 1989. Podle bratislavského soudu mu bylo prokázáno jedenáct takových případů. On sám ale tvrdí, že důkazy proti němu neexistují. Lorenc i obžaloba se odvolali, případem se teď bude zabývat Vyšší vojenský soud v Trenčíně.

Z novoročního projevu prezidenta Schustera

Za nejdůležitější očekávané události roku 2002 označil prezident Rudolf Schuster parlamentní volby a pražský summit NATO, na kterém by Slovensko mohlo dostat pozvání do aliance: „Výsledky voleb ovlivní nejen náš vstup do NATO a EU, ale rozhodnou i o tom, zda se po zavedení ekonomických a sociálních reforem do života bude zvyšovat životní úroveň našich občanů.“ Po volbách v roce 2002 očekává změnu: „Jsem přesvědčený, že vládnutí po roce 2002 bude jiné než po roce 1994 nebo 1998. Společnost, ale i politické strany prošly vlastním vývojem a věřím, že nabyly patřičné zkušenosti.“ V zahraniční politice kromě přednostní spolupráce s členy NATO, EU a kandidátskými zeměmi prezident doporučil nezapomenout na dobré kontakty se zeměmi jako Rusko, Japonsko, Ukrajina, Čína, Kazachstán, Izrael, Libanon, Sýrie, Egypt, Indie, státy Jižní Ameriky a dalšími. Vládě prezident vzkázal, že přišel čas, kdy je třeba občanům začít více dávat než brát, a občanům popřál pevné zdraví, klid, naději v budoucnost, více radosti, lásky a porozumění (úplné znění projevu naleznete na <http://www.prezident.sk>).

Ekonomika

STRUČNĚ

* Z výsledků české ekonomiky je zřejmé, že celkem za rok 2001 zaznamenaná růst okolo 3,5%, což je více než vyspělé ekonomiky západní Evropy či USA. Hospodářství ČR odolává ekonomické recesi sousedů díky větší spotřebě domácností. Daří se i průmyslu, který zvýšil výkon ze zařijových 1,1% na 4,1%.

* Vláda 17.prosince rozhodla o nových vlastnicích českého plynárenství, které za 133 miliard Kč získala německá společnost RWE Gas, a chemického holdingu Unipetrol, jehož novým vlastníkem je tuzemská firma Agrofert.

* Pro výstavbu továrny na výrobu malých osobních automobilů ve středočeském Kolíně se rozhodly automobilky Toyota a PSA Peugeot Citroen. Do regionu tak poputuje investice ve výši 1,5 miliardy eur a vznikne zde nejméně 2000 pracovních míst. Závod by měl začít vyrábět od roku 2005, přičemž se počítá s produkcí 300 tisíc vozů ročně.

* Nový rok ve znamení růstu cen – Český telecom zdražil základní tarif ze 170 na 299 Kč měsíčně. Cestování vlakem pro jednotlivé jízdy je dražší v průměru o 60%, pro cestující se zákaznickou kartou o 7%. Elektrina pro domácnosti v průměru podraží o cca 10%, plyn o cca 5%. Minimální mzda činí 5700 Kč. Hodina práce má být honorována minimálně 33,90 Kč.

Kurzovní lístek ČNB

10. 1. 2002

EUR, 1	32.135
SRN, 1	16.351
Kanada, 1	22.552
Slovensko, 100	75.407
USA, 1	36.070

Naše cesta do USA a Kanady

Chtěli bychom touto cestou poděkovat především našemu spolužáku z teologických studií Otci Dušanu Hladíkovi, duchovnímu správci České misie v Chicagu, za jeho pozvání a obětavou pohostinnost během celého našeho pobytu v Americe v době od 29. října do 24. listopadu 2001. Zároveň také děkujeme zvláště manželům Vedralovým, u nichž jsme byli ubytováni a kde jsme našli opravdový domov. Dále patří náš dík také manželům Šnajdrovým, kteří nás během 14 dnů provedli několika státy USA. A za ostatní bychom ještě rádi jmenovali rodinu Soukupovu, pana varhaníka Pospíchala a pana kostelníka Chrobáka, kteří nám také věnovali dost svého času.

Odvezli jsme si domů mnoho krásných dojmů i užitečných poznatků a postřehů ze života krajanů i ostatních lidí v Americe. Samozřejmě měsíc nestačí na to, abychom poznali všechno. Ale přesto jsme získali reálnější pohled na život v Americe, než pouze z doslechu.

Mezi krásné duchovní zážitky patří naše návštěva u hrobu sv. Jana Nepomuka Neumanna ve Philadelphii. Byl také našim krajanem. Nad jeho rakví jsme měli možnost slavit mši svatou a byli jsme tamnějšími Otci redemptoristy velmi srdečně přijati.

Další působivý zážitek, i když smutný, jsme měli při návštěvě New Yorku v blízkosti místa, kde ještě nedávno stály

„Dvojčata“, zničená 11. září 2001 terory. Všem obětem jsme věnovali aspoň krátkou modlitbu. Také jsme navštívili hlavní město USA, a v něm Capitol a Bílý dům. Ale nejvíce na nás zapůsobila návštěva Baziliky Panny Marie, kde snad každý národ, žijící v USA, má svou národní kapli P. Marie.

K technickým divům patří středisko NASA v Kennedyho vesmírném centru na Floridě. Několik dní jsme pak strávili přímo na břehu Atlantiku v Bahia kempu na Florida Keys, kde jsme si užili krásného teplého počasí, což je pro naše podnebí na Moravě v listopadu něco naprosto neobvyklého. A tak pobyt na Floridě nám poskytl dny odpočinku a skutečné dovolené. Poslední dny jsme strávili opět v Chicagu, kde je také co prohlížet, a jeden den u Michiganského jezera.

Naježdili jsme po Americe přes osm tisíc mil a byli jsme mile překvapeni ohleduplnou jízdou na amerických dálnicích. U nás jsme na silnicích zvyklí na daleko větší dravost a drzost mnoha řidičů. Co se týká praktického života, byli jsme dost udiveni z toho, že USA stále ještě používají starou měřicí soustavu jako jsou galony, míle a libry.

Díky Otci Liboru Švorčíkovi, který vede českou farnost v Torontu, jsme mohli strávit i několik dní v Kanadě, kde jsme mohli navštívit Niagarské vodopády a hlavní poutní místo Kanady: Sainte-Marie among the Hurons, kde začali v 17. století francouzští jezuité své misie. S českou torontskou farností jsme také oslavili Svátek všech svatých a památku zemřelých.

Při naší návštěvě USA a Kanady nás potěšilo, že naši krajané rádi přicházejí do českého kostela, i když to s jeho návštěvou nemají jednoduché. Ať již v Chicagu nebo v Torontu musejí často absolvovat cestu i 50, 60 či 70 mil aby se dostali na českou mši svatou. Tu však považujeme za moc důležitou, aby lidé z naší země měli jakési trvalé spojení právě přes mši svatou a církev. To je nakonec to nejcennější, co si člověk z domova odnáší a měl by v tom vytrvat.

Před Capitolem ve Washingtonu

Česká mše sv. je také velikou posilou pro ty, kteří od nás z Čech a Moravy jezdí za prací do USA či Kanady. Sami jsme to nakonec slyšeli. A budeme rádi, když tyto naše lidi budou krajané dobře v USA či Kanadě přijímat a jim dle možností pomáhat.

Právní systém je v USA na vysoké úrovni a také se dodržuje. Takový právní systém u nás ještě není a ten, který je, se stejně moc nezachovává. Příkladem jsou korupční aféry a tunely v bankách. To postihuje celou Východní Evropu. Tyto aféry neberou konce. Doufáme, že se situace u nás snad trochulepší a spoléháme na církev a na věřící lidi u nás, že pomohou trochu situaci zlepšit. Kde již není lidské pomoci, prosíme o tu pomoc z nebe.

Po návratu domů Vás všechny ze staré vlasti srdečně zdravíme a posíláme požehnání a ještě jednou všem našim krajanům v Americe děkujeme za velmi srdečné přijetí a péči o nás. Přejeme také českému Velehradu v Chicagu, aby šťastně vyřešil problémy a svou činnost co nejdříve obnovil. Za to se také u nás modlíme. God Bless America a také naši zemi! Snad ještě někdy „Na shledanou!“

*Fr. Antonín Špaček a Fr. Karel Doležel,
salesiáni Dona Boska*

Mše svatá u hrobu sv. Jana Nep. Neumanna

Beatifikácia Pavla Petra Gojdiča, OSBM a rehoľného kňaza Metoda Dominika Trčka, CSsR

Známe staroveké prislovie hovorí, že všetky cesty vedú do Ríma. Aktuálnosť týchto slov sa naplnila v prvých novembrových dňoch. Keď mnohí pútnici z celého sveta putovali do Večného mesta. Medzi nimi nechýbali ani veľké skupiny veriacich zo Slovenska. Dôvodom ich cesty bolo plánované vyhlásenie nových blahoslavených, medzi ktorými boli aj dvaja Boží služobníci zo Slovenska a to o. biskup Pavol Peter Gojdič, OSBM a rehoľný kňaz o. Metod Dominik Trčka, CSsR.

Hoci cesta do Ríma je dlhá, všetky útrapy znášali ľahšie v očakávaní tejto veľkej udalosti. Prevážna časť pútnikov zo Slovenska docestovala do Ríma už v sobotu 3. novembra a využila voľný čas k poznávaniu nádherných rímskych pamätihodností, či už skvostných pápežských bazilik, alebo pamiatok antického Ríma. Prvý deň pobytu vo Večnom meste bol ukončený svätou liturgiou v bazilike sv. Klimenta. Tento chrám je pre nás veľmi cenným miestom, lebo tu bol pochovaný sv. Cyril, náš slovanský apoštol. Na tomto mieste bol vysvätený na biskupa aj Boží služobník Pavol Peter Gojdič a to 25. marca 1927, na sviatok Zvestovania Panny Márie. Božská liturgia sv. Jána Zlatoústeho bola slúžená v slovenskom jazyku a hlavným celebrantom bol generálny vikár prešovskej eparchie o. Ján Závacký. Vo svojej homílii poukázal na hrdinské čnosti obidvoch kandidátov blahorečenia. Zdôraznil predovšetkým ich vernosť vo viere a povzbudil prítomných, aby vieru žili vo svojich rodinách a odovzdávali ako cenný poklad ďalším generáciám.

Druhý deň - 4. novembra nás čakalo nádherné vyvrcholenie našej púte, keď na Svätopeterskom námestí vyhlásil Svätý Otec Ján Pavol II. nových blahoslavených a tým ich povýšil k úcte oltára. Samotná slávnosť beatifikácie sa začala predstavením Božích služobníkov v tomto poradí: Pavol Peter Gojdič, Metod Dominik Trčka, Giovanni Antonio Farina, Bartolomeu Fernandes Dos Mártires, Luigi Tezza, Paolo Manna, Gaetana Sterni, Mária Pilar Izquierdo Albbero. Predstavenie kandidátov Sv. Otcovi vykonal prešovský sídelný biskup Mons. Ján Hirka. Prvý z dvojice našich blahoslavených Pavol Peter Gojdič, OSBM, sa vo svojom živote riadil biskupským heslom, ktoré si zvolil: „Boh je láska, milujme ho!“ Miloval Boha vo svojich bližných a hlavné body apoštolátu vyjadril vo svojej prvej kázni v bis-

kupskej službe slovami: „Spomocou Božou chcem byť otcom sirôt, pomocníkom chudobných a tešiteľom zarmútených.“ Za jeho dobročinný vzťah k ľuďom ho už za života nazývali biskupom zlatého srdca. Bol človekom, ktorý odpúšťal a miloval aj svojich nepriateľov. S nesmiernou láskavosťou, pokojom a pokorou prijímal krivdy, týrania a ponižovania. Na otázku spoluväzňov v žalári, komu sa majú pomstiť za krivdy voči nemu spáchané odpovedal: „Chlapci, mne nikto v živote neublížil. Všetko utrpenie, ktoré som dosiaľ znášal, prijal som rád a bolí ma iba to, že mnoho mojich spolubratov – kňazov a veriacich musí trpieť pre svoju vieru!“ Podobne veľkým vzorom vytrvalosti vo viere a prijatí božej vôle je druhý z dvojice našich blahoslavených a to Metod Dominik Trčka, CSsR. Napriek chorobe, svojmu veku a tvrdým podmienkam vo väzbe, jeho duch ostal mocný. Nezlomné dôveroval Bohu a veril, že naplní jeho vôľu. Neprestajne sa modlil, a keď mal čo i najmenšiu možnosť, slúžil svätú liturgiu.

Predĺžením slávnostných chvíľ, tejto pre nás tak veľkej nedele, bola sv. liturgia, ktorú sme mali v chráme sv. Praxedy, kde zomrel náš apoštol sv. Cyril. Pri slávení Eucharistie spieval zmiešaný zbor, vytvorený zo zborov jednotlivých farností nášho prešovského biskupstva a zbor Sv. Romana Sladkopevca, ktorý tvoria bohoslovci z prešovského kňazského seminára. Liturgii predsedal rektor seminára o. ThDr. Vojtech Boháč, PhD. Nosnou myšlienkou jeho homílie boli slová, ktoré adresoval Ježiš sv. Petrovi na Genezaretskom mori, keď mu povedal: „Zatiahni na hĺbinu a spustiť sieť!“ Len veľká a hlboká viera, akú žili obidvaja noví blahoslavení našej cirkvi, im pomohla vytrvať aj v ťažkých chvíľach prenasledovania a skúšky.

Tretí deň pobytu v Ríme bol v znamení generálnej audiencie, ktorá pre veľký počet pútnikov sa konala taktiež na Svätopeterskom námestí a na nej Svätý Otec Ján Pavol II. pozdravil pútnikov z celého sveta a medzi nimi, ako prvých práve nás pútnikov zo Slovenska. Krásnym zážitkom v tento deň bola nádherná sv. liturgia vo veľkolepej bazilike Sancta Maria Maggiore, ktorú slúžil prešovský biskup Mons. Ján Hirka, spolu s ďalšími biskupmi Slavomírom Miklovšom, križevackým biskupom, J. Džudžarom, pomocným mukačevským biskupom, M. Chauturom, košickým exarchom, J. Sokolom, metropolitom bratislavsko - trnavským

arcibiskupom a ďalšími biskupmi z domova a zahraničia s veľkým počtom - asi 200 kňazov a 5000 veriacich. Krásne spevy východnej liturgie v cirkevnoslovanskom jazyku sa rozliehali v preplnenej majestátnej bazilike.

Kazateľom na tejto veľkolepej slávnosti bol Jeho Emin. kardinál Jozef Tomko. Vo svojej homílii veľmi názorne a presvedčivo poukázal na hrdinské čnosti a mučenicu smrť obidvoch našich blahoslavených. Povzbudil všetkých prítomných, aby sa nebáli svätosti, lebo ona je kresťanskou povinnosťou. Svoj príhovor obohatil osobnými spomienkami na biskupa Pavla Gojdiča ako aj na rehoľníka Metoda Trčku.

Z Večného mesta sme sa všetci pútnici vracali vo veľkej radosť domov, že máme dvoch nových zástancov a orodovníkov u Boha, ku ktorým môžeme prednášať svoje modlitby a prosby:

Modlitba k blahoslavenému Metodovi

Blahoslavený Metod Dominik, ktorý si celý svoj život zasvätil Kristovi – Vykupiteľovi, teraz si v nebi a máš účasť na sláve nášho Pána, zľutuj sa nado mnou biednym pútnikom, ktorý v bázní očakávam na tejto zemi to, čo sa ma dotkne vo večnosti.

Prihovár sa za mňa u Pána, pre ktorého si podstúpil toľké utrpenie o dar milovať ho nadovšetko. Nech mi dá silu trpieť s nádejou vo všetkých protivenstvách života, aby som premohol všetky pokušenia, a tak vytrval až do smrti.

Prihovár sa za mňa, aby som sa raz mohol stať tvojim spoločníkom, chváliť a milovať Boha - Nekonečné Dobro, ktorému už teraz hľadíš tvárou v tvár. Amen.

Modlitba k biskupovi Gojdičovi

Blahoslavený biskup - mučeník Pavol, ty si svojou odvahou, láskou a pevnou vierou povzbudzoval svoj veriaci ľud v ťažkých chvíľach prenasledovania. Svojím utrpením a smrťou vo väzení si vydal svedectvo o viere, láske a nádeji v Božie milosrdenstvo.

Vyprosuj nám svojím príhovorom u Boha hojnosť milosti, pevnosť vo viere a horlivosť v láske, aby sa aj v našom živote oslávilo vznešené meno Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

ThDr Peter Šturák
Gréckokatolícka bohoslovecká fakulta
Prešov - Slovensko

Slovo k přátelům v USA

V těchto podzimních dnech, kdy otrásl celým slušným světem zpráva o dábelském činu, jemuž padlo za obětí tisíce lidí v New Yorku a Washingtonu v USA a při pohledu na oheň, dým a rozvaliny těchto velkoměst, obracíme svou tvář a mysl k Vám, našim krajanům a exulantům i všemu demokratickému lidu v USA, neboť jsme si vědomi pospolitosti ducha, jejíž hodnota byla vyjádřena již Deklarací a posléze i Ústavou vzniklé Československé republiky v roce 1918. Toť dílo T. G. Masaryka.

Národy, ba i celé lidstvo očekávaly v novém století rozkvět, mír a spolupráci a zatím jsme se dočkali zvrhlosti a nejodpornějšího zločinu od vražd nejběstiasnějších, kteří kdy chodili po této planetě.

Nahlédneme trochu do minulosti, která nás poučila, jak uvádí Černá kniha komunismu, že tato ideologie si vyžádala přes 100 milionů obětí. Významný Američan polského původu, jak uvádí publicista J. Koudelka, vyčíslil, že ve XX. století bylo nejméně 175 milionů lidí zabito v politicky motivovaných masakrech, ať šlo o války, náboženské konflikty či persekuce.

A čeho jsme svědky v tomto nastávajícím století? Pokud je vrah soudcem, odchází Satan jako vítěz. Ať v něho kdo věří nebo ne.

Stokrát odsuzovaný Herodes byl bránil proti současnému vraždění nevinátek již v samotném těle matky.

Usměvaví lékaři nabízejí za pouhých 90 tisíc „zaručený eliksír mládí a života“, připravený z mozkových buněk nenarozených lidských embryí ne starších než 8 týdnů. Byla to paní z Čachtic, která vraždila panny, aby se mohla umýt v jejich krvi.

Hovoří se také o možnosti založit bazary s prodejem lidských „součástek.“ Obcování muže s mužem je povýšeno na přirozenost, i když nás příroda učí, že zvěř v této oblasti stojí výše než člověk. I ženy se chovají jako muži a pěstují tuto lidskou zvrácenost. Domicián, římský císař vykoupal svou říši v krvi prvních křesťanů. Ti byli pro svou víru příliš

Takto vypadal New York před oním osudným teroristickým útokem 11.září 2001

často roztrháni divokými šelmami.

A my se dnes ptáme: Existuje nějaká naděje pro budoucnost? Naše nynější generace je svědkem vražd, represí a útlatu téměř po dobu půl století. Politici vězni komunismu, kteří se dožili těchto dnů mohou nám ještě povědět o svých představách o budoucím životě v Československé republice, jak o něm jednali a snili v tichých chvílích na společných cimrách v koncentracích a věznicích.

Tady musím citovat některá místa z projevu papežského preláta ThDr. Antonína Huvara na pouti bývalých politických vězňů na Svatém Hostýně 1.září 2001:

„Nikdo z nás neví, zda bude možnost ještě některé z příštích dob se sejít v takovém počtu, abychom jednomyslně ohlašovali svůj kladný vztah k jednomu faktu, který je nejdůležitější pro nás pro všechny, ať jednotlivce, ať společenství celé, v němž žijeme.

Považujme jen tuto skutečnost za největší milost, za dar, ale též i poslání, kterým musíme odpovídat na řadu důležitých otázek, ať svého vlastního jednání a života nebo těch, k nimž jsme se ještě

vrátili. Proto nám byl darován ještě další kus života.

Jsmo povinni předávat ty zkušenosti, které jsme v dobách temných, ale bohatých na děje i jejich řešení, mohli získat ve všech ústavech, které byly zřízeny minulým zločineckým režimem k likvidaci všech těch vlastenců, kteří se nepodrobili sjednocenému marxistickému myšlení.

Vzpomeňte jen, kolik to bylo vzácných příležitostí, jaká možnost poznání nových faktorů, jaká bohatost jejich řešení, jak velké možnosti byly vzdělávat se a to u nohou těch, kdo svými osobními zkušenostmi i věkem vynikali nad námi, kteří jsme po roce 1948 přicházeli někdy vyjevení, někdy plní lehkovážných myšlenek do této nové komunity. Nejvyšší možná vysoká škola. Nesnesitelná pro ty, kdo jste museli opustit malé děti, mladou manželku, milující klín vlastního domova. To všechno zde zůstává jako bohatství, které dobře využito, může znamenat pookřání i v této smutné nevyjasněné situaci, která oběma celý náš národ. Dílo, které mělo zničit tolik vzácných národních velikánů, čistých mladých duší, bylo požehnáním

pro všechny, kdo nepromarňovali ani za mřížemi tyto Bohem nabízené šance. Kolik bylo jen bohubilých spojení s Bohem v tiché modlitbě, v hodinách, dnech i letech, kdy jedinou nadějí byl snad jen návrat domů ... Vraťme se k těm chvílím."

Rád se tedy vracím k této smutné, ale i bohaté pouti od Pankráce, přes Jáchymov, Leopoldov, Mírov a Valdice, abych nyní dokud žiji, svěřil generaci mladší alespoň jednu úvahu, která mezi námi a těmito místy prošla:

Po našem propuštění (snad až po pádu komunismu, nebo před tím) bude ustaven Svaz protikomunistického odboje, v němž bude organizován především každý politický vězeň (jako jádro organizace), dále všichni ti, kteří byli postiženi mimosoudně (okradeni o majetek, propuštění ze státní služby, nepřijati na studie, přestěhování, dostali špatné pracovní umístění, živnostníci a lidé i v jiných svobodných povoláních). Ti všichni bu-

dou stát v jednom bloku proti komunismu včetně jejich dětí, takže to bude dostatečná síla i do budoucnosti.

A tato několika milionová část národa, bude trvat na debilševizaci, povede osvětlu v duchu demokracie (přednášky, tisk, rozhlas, televize a výstavy), to vše spolu s navráťivší se emigrací a bude usilovat o spravedlnost tam, kde došlo ke zločinnosti.

Tito lidé budou prostřednictvím voleb vstupovat do zastupitelstev všech stupňů, budou poradci tam, kde se vyskytne toho potřeba k ochraně demokracie a právního státu. Budou působit při tvorbě legislativy, včetně zákazu komunistické strany.

Program obnovení demokracie bude postupně po všech stránkách a podrobnostech projednávám veřejně se všemi zainteresovanými stranami, kluby a zájmovými organizacemi včetně církvi.

A je to opět Amerika, kde se hovoří všemi jazyky světa, kde si každý, ať

bílý, hnědý či černý užívá plně svobody pro své zdravé zájmy, pěstuje své národní zvyky a tradice, studuje nejruznější obory na universitách, volí a je volen bez rozdílu víry. Proto politici vězni komunismu propracovávali ve svých kroužcích i otázku Spojených států evropských v podobném duchu i s ohledem na zvláštnosti jednotlivých národů a států. I otázka spojené Evropy se vyskytuje v jejich soudních spisech.

Bůh obdařil člověka svobodnou vůlí. V desateru nám také říká: Nezabiješ, Nepokradeš a Miluj svého bližního jako sebe samého. To bylo vtesáno do kamene na věčnou platnost pro celé lidstvo, jakož i další přikázání z deseti. A to je hlavní krédo pro křesťana i pro každého člověka v kterékoli době. Amerika jde příkladem. Bůh žehnej Americe.

*Josef Dolejší, Česká republika
Psáno na podzim 2001*

Nabízím k pronajmutí domek v Brookfieldu

Volejte na telefonní čísla:

708 – 749 0119

708 – 795 4783

708 – 795 7689

Hledám ke spolupráci účetní se znalostí Quick Books a daňových přiznání korporací.

Znalost jazyka českého
a anglického nutná.
Práce na part time.

Tel. 773 – 283 9084
Jarmila

NEW CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area

WERE 1300 AM

Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.

Sundays 1.00 – 3.00 p.m.

Host Joe Kocab

Postarám se o starší lidi mluvící česky

volejte Aničku

Telefon:

708 – 447 5648

773 – 276 9251

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu
hudby z naší vlasti
na radiové stanici

1450 AM

v neděli v 9.00 am
a v úterý a ve čtvrtek
v 9.30 pm

České nedělní bohoslužby se konají každou sobotu

v kostele Panny Marie Svatohorské
2414 South, 61st Avenue,
Cicero, IL 60804,
v 6.15 hod. večer

Pro další informace volejte českého
misionáře Fr. Dušana Hladíka
Tel. 708 – 656 7475
Mobil 708 – 533 1050

CZECHOSLOVAK ALLIED ORGANIZATIONS IN CHICAGO

cordially invites you to attend the

44th Representative Ball

Saturday, February 2, 2002

Featuring music by

Franz Benteler Royal Strings

Grand Ballroom of Drury Lane Oak Brook – 100 Drury Lane, Oak Brook Terrace, Illinois

**Donation: \$75.00 per person, includes dinner with unlimited wine,
entertainment and 4 hours of open bar.**

Cocktails at 6:30 p.m. – Dinner at 7:00 p.m.

Presentation of the 2002 debutantes at 8:30 p.m.

Music by Franz Benteler Royal Strings from 7:00 p.m. – 12:30 a.m.

Formal attire requested.

For further information and table seating, call Mrs. Vlasta Vicenik at (708) 354-0520.

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

*Všechno nejlepší a
hodně zdraví v roce 2002*

všem přátelům a známým přeje
a ochranu Matky Boží vyprošuje

Karel Švec

Vážení členové Velehradu!
Srdečně Vás zveme na

VÝROČNÍ SCHŮZI

Česko-amerického kulturního střediska

VELEHRADU,

která se koná v jeho společenské místnosti
2340 S., 61st Ave, Cicero, IL 60804

**v sobotu 19.ledna 2002
v 9.00 hodin dopoledne.**

Fr. Vojtěch Hrubý, SDB, za Velehrad v Římě

Josef Kocáb, za Cleveland

Fr. Dušan Hladík, za Chicago

*jménem všech, kdo podepsali petici
proti prodeji budovy Velehradu*

ČESKÁ MISIE

Srdečně zve všechny
krajany a věřící na

slavnostní mši svatou

**v sobotu 19.ledna 2002
v 6.15 hod. večer**

**v kostele Panny Marie Svatohorské
2414 South, 61st Avenue, Cicero, IL 60804,**

**kterou bude sloužit náš krajanský biskup
ustanovený pro Čechy žijící v zahraničí**

Mons.ThDr. Petr Esterka

Svatá Hora u Příbrami

Pokračování ze str. 2

Změnu klimatu a nový rozkvět Svaté Hory přineslo až odevzdání duchovní správy redemptoristům kardinálem Bedřichem Schwarzenbergem roku 1861. Redemptoristé poutní místo začali opravovat a začali pečovat o poutní ruch. Za jejich působení do roku 1950 byl vyzdoben interiér kostela secesními štuky (1903), Svatá Hora byla jmenována basilikou minor (1905), bylo vyměněno dláždění uvnitř areálu (1932), pořízeno 8 nových zvonů (1934), upraveno prostranství před bazilikou a celé okolí změněno v park (1932-1948), postaven exerciční dům (1936-1939) a nové varhany (1948). Všechny práce se koncentrovaly k významným výročím Svaté Hory - 200 let korunovace (1932) a 600 let Svatohorské Madony (1948). Při těchto dvou slavnostech zde byly mnohatisícové zástupy poutníků a téměř všichni biskupové tehdejšího Československa.

Těžké časy pro Svatou Horu nastaly rokem 1949, kdy byl zatčen tehdejší rektor P. Josef Hynek. Z 13. na 14. dubna 1950 potom museli redemptoristé Svatou Horu opustit. Po čtyřicet let zde pracovali opět diecézní kněží - s horší či lepší pověstí. Svatá Hora však nikdy nebyla uzavřena a v době komunismu se zde scházelo množství poutníků i za cenu rizika pronásledování. Bylo to místo manifestace proti komunismu, zvláště za kardinála Františka Tomáška, který každoročně přijížděl. Roku 1978 Svatá Hora vyhořela, patrně někým zapálena. Ale i přes tuto tragédii nebyla veřejnosti kromě několika dnů uzavřena.

Od března roku 1990 zde pracujeme opět my, redemptoristé. Prvním polistopadovým správcem Svaté Hory se stal P. Josef Břicháček, CSsR. Za jeho působení byla celá Svatá Hora vzorně obnovena, obnoveny exercicie v navráceném exercičním domě a především obnoveny schody do města za více než 12 miliónů korun.

Současný provoz Svaté Hory je velmi bohatý. Denně jsou čtyři mše svaté (6.00, 7.00, 9.00, 17.00 hodin), v neděli dokonce pět (6.00, 7.30, 9.00, 11.00, 15.30

hodin), je stálá příležitost ke svátosti smíření. Poutní sezóna je, dá se říci, nepřetržitá, vrcholí v květnu a v říjnu. Během roku jsou dvě významné slavnosti - již zmiňovaná Korunovace, jejíž datum je pohyblivé podle velikonoce, a poutní slavnost v neděli po Nanebevzetí Panny Marie. Na Svaté Hoře se pořádají exercicie, některé pro veřejnost, jiné pro uzavřené skupiny. Je jich přibližně 40 za rok.

Svatá Hora je především posvátné místo. Místo modlitby a klidu. Přijďte na pouť! Dostanete se k nám po silnici směrem na Strakonice asi hodinu cesty od Prahy. Potom už je asi jen 6 km do Příbrami. A nad Příbramí se tyčí Svatá Hora jako ochranná tvrz mateřského pláště Mariina.

Na internetu nás najdete na:

www.svata-hora.cz

P. Stanislav Přibyl, CSsR farář

Zájemci o dění na Svaté Hoře a ti, kdo chtějí podpořit její obnovu a rozvoj se mohou přihlásit jako členové Matice svatohorské na adrese:

Matice svatohorská
Svatá Hora 591, CZ - 261 80 Příbram II.
Czech Republic - Europe
tel. 0306/26351, fax 0306/24744
e-mail: basilica@svata-hora.cz

Kostel Panny Marie Svatohorské v Ciceru, který v roce 1926 postavili naši krajané žijící v Chicagu, aby si tak připomínali české poutní místo

Poděkování

Na rozvoj tisku v prosinci přispěli:

\$ 300:

Nejmenovaný dárc

\$ 200:

Anna Svehla

Rudolf Boleslav

\$ 140:

Denis Skočovský

\$ 120:

Stanislav Borýsek

\$ 100:

Jpseph Kocáb, Marie Minaříková,
St.Procops Church Cleveland, Leo Fisher
Anna Halaska, Patrick a Eva Folke

\$ 70:

Paul a Marta Rathen

\$ 60:

Jerry Dolák

\$ 50:

Frank Škubal, Joseph Zolman

\$ 35:

John Kadlček

\$ 30:

Cyril a Blanka Přikazský

\$ 25:

St.Joseph Society No 156 Cleveland
Saint Procopius Court No. 0443

Mary Hrach,

\$ 20:

Frank Belka, Josef Fast, Rudy Solfronk,
Vojtěch Chlachula, Jaromír Smažil,
Maria Mankoš, Anna Halaška, Arnošt a
Anna Bulíř, Štěpánka Semelová, Leopold
Barnet, Michael Mahdal, Rev.Milton
Suess, Josef Hasil, Joseph Janout, Jana
M. Galos, Jitka Higgins, Frances Walla,
Karel Kříž, Josef Borýsek, Marie
Vanagas, Emilie Sovová

\$ 15:

Vladimír Bindr

\$ 10:

Věra Tomková, Msgr.Stanley Srnec,
Miloslava Dousa M.D., Frank a Dagmar
Fiala, František Klaban, Otilie Zolman,
Emil Kent

\$ 5:

Anna Mihalache, Lillian Chalupa, Ann
Kučera, Emanuel Shavlik, Adolf Vozka,
Dr.Eduard Dvořák, Josef a Anna Hrobař,
Milada Voris, Gertrude Slechta, James
Solfronk, Jiří Vondráček, Josef Srahulek,
Josef Hrabec, Anežka Veit, J. a E. Pařenica,
Marie Dvorský, Milada Jednorozec

*Všem dárcům srdečně děkujeme a
vzdáváme křesťanské Pán Bůh zaplat.
Za všechny naše dobrodince pravidelně
obětujeme mše svaté a v modlitbách jim
vyprošujeme Boží pomoc a požehnání.*

Fr. Dušan Hladík

medailkou na památku velmi příjemného rozhovoru. A ti, dojatí touto pozorností, se mu odměnili tím, že mu věnovali malé dřevěné fetiše tvaru slona.

Od toho okamžiku po dlouhé měsíce tyto nepatrné modly, kdykoliv je páter Maxmilián Kolbe vzal do rukou, vyvolaly v něm trpkou bolest, že tito drazí bratři v daleké krajině neznají společného Otce a společný Dům pro všechny. A v této bolesti uzrál v něm plán. Plán, který v roce 1930, kdy Niepokalanów neměl ani tři roky, Maxmilián rozvinul a vysvětlil před novým provinciálem páterem Czuprykem, a pak svou řeč zakončil slovy: »A nyní vás žádám o svolení odjet do Japonska, a založit tam »město neposkrvněné Panny«.

Byl to plán, jehož »bláznovství« se páteru Czuprykovi ihned potvrdilo, když místo odpovědi mu položil tři přesné otázky, jednu za druhou.

»Máte peníze,« »Ani kopějku.« »Dovedete japonsky?«

»Ani slovo.«

»Máte tam alespoň nějakého přítele, na kterého byste se mohl obrátit ...«

»Ještě ne, ale s Boží pomocí si tam někoho najdu ...«

Nastalo trapné mlčení a páter Kolbe z vážné tváře svého představeného vyčetl víc, než mu mohl představený říci slovy: Je pravda v Niepokalanově, a před tím ještě v Grodnu, ukázal, že je to schopný muž, jeden z těch mimořádných jednotlivců, co dokáží sbírat ovoce na poušti a vytvořit pozoruhodné věci z ničeho. Ale toto všechno se stalo v Polsku, to musíme zdůraznit, v katolickém kraji, a ne na konci světa, mezi lidmi zcela neznámými, žijícími bez Boha a se svými pitvornými modlami... Opatrnost konec konců, ještě jednou opatrnost, stále opatrnost ...

A Maxmilián tehdy pochopil, že je třeba ještě jednou se odevzdat vůli Boží a své neposkrvněné »mamušičce«. Ale nejdříve musí svou úlohu dohrát až do konce.

A tak poprosil a zapřísahal pátera Czupryka, aby mu schválil jeho plán, i když se mu zdá bláznivý, anebo aspoň, aby o něm přemýšlel; dokonce mu zanechal napsané memorandum, aby si je mohl přečíst a prodiskutovat je s ostatními představenými. Ale zároveň ho stejně vřele poprosil a zapřísahal, aby se nedal ovlivnit jeho slovy nebo jeho memorandumem, ale aby rozhodl zcela svobodně a podle svého svědomí. »Nežádám si než jedno: slepě poslechnout, poněvadž vím bezpečně, že Neposkrvněná dá najevo prostřednictvím svých představených, co se jí líbí.«

Za několik týdnů na nádraží ve Varšavě skupina řeholníků mávala svými šatky při odjezdu vlaku do Francie. Z okénka páter Maxmilián odpovídal širokým gestem ruky. Bylo s ním několik mladých bratrů. Tak začala činnost v Japonsku (»Japonský podnik«).

Když vlak projel Německem, nepokojným v oněch třicátých letech, najel na francouzské kolejnice. Mělo se dojet do Marsseille a tam se nalodit na Dálný východ. Ale Maxmilián se chtěl zastavit v Lurdech (»Tady je Neposkrvněná na dosah ruky ...«) a zaskočit si do Lisieux (»Viděl jsem v Lisieux,

kníže doprovázejí ho ke dveřím, když se zdálo, že už všechno skončilo. - Co s ní mám dělat?« »Nechte ji tam, kde je«, odpověděl páter Maxmilián.

Kníže podržel na chvíli řeholníkovu ruku ve své a po chvíli ticha pravil: »Dobře, se soškou si ponechte také terén. Já vám ho daruji.«

»Poklekněte, moje děti, a poděkujte Neposkvrněné« byla první slova, která páter Maxmilián pronesl svým druhům, když se spěšně vrátil do klášterní tiskárny. A za hluku strojů stoupaly k Marii Panně tři Zdrávasy, plné vděčnosti.

Pachtýři pana knížete, z dobré části židé, musili myslet na to, aby darováním nějakého koše s potravinami udrželi poněkud při životě frátery stavaře, kteří pohroužení do starostí, jak si opatřit nástroje a vhodný materiál, myslili na všechno, jen ne na chléb.

Páter Kolbe pracoval s nimi, snášel s nimi nedostatek, spal s nimi prakticky v boudě - a zima už v onom říjnu 1927 lezla za nehty - vstával s nimi ještě před svítáním a odjížděl z Varšavy obložený balíky. V kapse v jedné tobolce nosil s sebou lékařský předpis ze Zakopaného, ale byl to hlas na poušti: ... »žít klidně a pravidelně, hodně jíst, hodně spát, celé hodiny v křesle nebo na lehátku a naprostý zákaz nosit něco těžkého.«

Pachtýři knížete Lucki -Lubeckého pochopili 21. listopadu 1927, že budou musít rozšířit své srdce a zvýšit počet košů s potravinami. Toho dne totiž za první skupinou pionýrů přijela celá pracovní jednotka neposkvrněné Panny, která opustila definitivně Grodno, aby přiložila ruku k dílu při stavbě baráků, které budou sloužit jako tiskárna (ne jako kuchyně) nyní, kdy už »klášter« je pod střechou.

»Dovolte - tázal se rolníka několik dní nato jeden bratr, který se nedávno zapsal do Armády a nyní přišel na místo a dosud neznal zvyklosti »stylu Kolbe« - kde je klášter Niepokalanów? Bloudím tu stále kolem a žádný klášter tu nevidím ...«

»To je támhle«, odpověděl rolník a ukázal mu mozolnatou rukou na několik dřevěných domečků.

»To je klášter?« vypravil ze sebe udivený bratříček.

»No ano. Zrovna to. Je to 'náš' Niepokalanów. A nepadněte do mdlob, bratře, tam jsou všichni spokojení. Tam se budete mít dobře. Pořád tam zpívají...«

»Pojď, synku, jsi unavený a máš hlad - mu zanedlouho nato řekl páter Maxmilián, když ho viděl celého zmateného. - Jestliže máš rád Neposkvrněnou a budeš celý její, budeš tu šťasten, můj drahý, velmi šťasten...«

»Myslím, - napíše jednoho dne jeden z bratří, co zakládali Niepokalanów - že nikdy žádný otec nebo matka nemilovali své děti takovou láskou a něžností, jako nás miloval otec Maxmilián.«

»U něj jsem se cítil - řekne jiný - jako dítě zavěšené mamince kolem krku.«
Je rok 1937. Uplynulo deset let. Obyvatelů »města Neposkvrněné« je téměř

tisíc: páterů není ani deset, všichni ostatní jsou bratři, a všichni v této »republice Bohu zasvěcených dělníků« nosí záplatovaný hábit, páter redaktor jako fráter typograf, zrovna tak jak tomu bylo za doby pionýrů.

Ale ve středu Niepokalanowa stojí velká budova vydavatelství, mající formu písmene H, a v ní je redakce, knihovna, sazárna, oddělení litypistů, zinkografie, fotografické kabinety, tiskárny, místnost pro ústřední motory s elektrickou centrálou, oddělení vazačů knih, expedice a skladiště. A po boku této ústřední budovy je kaple a vedle ní ústřední ředitelství, probandát, noviciát, obydlí pro řeholníky, velký refektář (kde jedí všichni bez rozdílu z cínových talířů a s cínovými přístroji), elektrická centrála a ambulatorium s nemocnicí schopnou pojmout sto lůžek, první pomoc a kabinet zubního lékaře. A po celém »městě« jsou roztroušeny dílny pro tesaře, obuvníky a krejčí, dílny pro kováře a mechaniky, převlékárna pro zedníky, železniční stanice s kolejemi připojenými na státní železniční síť, garáže pro auta a kasárna pro hasiče.

Zvláště v prvních letech, kdy Niepokalanow byl ještě celý ze dřeva, nebezpečí náhlého požáru bylo stále veliké.

Vskutku, pětkrát »město« bylo v nebezpečí, že zmizí v plamenech, a pokaždé - »Jděte z cesty! Jedou na pomoc rytíři neposkrvněné Panny!« - bratři požárníci, oblečení a vyzbrojení za pár minut, přijeli na svých automobilech s helmou na hlavě, s protiplynovou maskou na obličeji a zachránili situaci.

Redakce - ve které byl dlouhou dobu jen jediný redaktor, páter Maxmilián - má nyní 18 oddělení a 158 žurnalistů.

Rytíř neposkrvněné Panny, starý měsíčník a pionýr vydavatelské činnosti Armády má milión výtisků a přispěl ke zrodu dalších zdravých odnoží: je to Mladý rytíř, obrázkový měsíčník pro mládež, se 165 tisíci výtisků; Malý rytíř, obrázkový měsíčník pro děti, se 35 tisíci výtisků; Zprávy o Armádě neposkrvněné Panny, časopis pro mariánské kroužky, s 25 tisíci výtisků; Miles Immaculatae, vydávaný čtyřikrát do roka latinsky pro kněze a řeholníky v zahraničí, s 10 tisíci výtisků; Misijní věstník, měsíčník se 4 tisíci výtisků; Echo z Niepokalanowa, informační časopis pro řeholníky »města Neposkrvněné« s tisícem výtisků ...

Ale především z malého semena Rytíře neposkrvněné Panny, vypěstovaného láskou chudých, se zrodilo to, co polští biskupové chovali dlouho ve svém srdci s velkou nadějí: Malé noviny, deník velmi dobře redigovaný, bojovný, s bezpečnou orientací pro katolický lid, a především nade všemi politickými stranami a nade všemi jednotlivými zájmy, s cenou nižší než jakýkoliv jiný deník. Noviny byly přijaty od prvního okamžiku velmi příznivě a nyní vycházejí v nákladu 150 tisíc výtisků ve všedních dnech a 250 tisíc výtisků v neděli, mají sedm vedlejších redakcí: ve Varšavě, v Poznani, v Lodži, v Kdánsku, v Krakově, ve Vilně a v Grodu.

Administrace publikací má dvě sekce: pro záležitosti vnitřní a pro záležitosti mezinárodní, a v jejich úřadovnách je schránka s nápisem:

»Nápady a plány«, které může každý bratr svěřit svůj zlepšovací návrh.

Tiskařské oddělení má 17 sekcí se 103 bratry, kteří pracují v tiskárně, sazárně, zinkografii a v expedici (a bratři tiskaři říkají svým strojům »sestra rotačka« nebo »bratr motor« a jeden bratr v expedici vynášel nový stroj na tištění adres, který obdržel první cenu na výstavě v Poznani).

Technické oddělení má šest sekcí s 26 bratry, kteří se zabývají opravami strojů, udržováním provozu železnice a elektrické centrály. Oddělení pro domácnost (115 bratří v 23 sekcích) vede kuchyni, pečuje o domácí zvířata, pracuje v obuvnické a krejčovské dílně, v prádelně, na zahradě a v nemocnici, zatímco oddělení bytové má osm sekcí s 30 bratry, kteří pracují o regulačním plánu stále rostoucího »města«.

»Tomu už vůbec nerozumím - tak se vyjádřil jeden ře-holník, který tu projížděl. - Tady technika a mystika krácejí ruku v ruce...« A jeden židovský obchodník, který sem přijel s nadějí, že obdrží nějakou objednávku: »Já jsem ateista, ale musím říci, že tu vidím poprvé uskutečněné mé progresivní ideje. Vy jste opravdu komunisti!«

Jsme tu v roce 1937, Před sedmi roky, v roce 1930, páter Maxmilián Kolbe zanechal Niepokalanów. Neposkvrněná ho volala daleko, hodně daleko, aby založil jiné »město« v kraji kvetoucích třešní. Zůstal tam sedm let - a co tam vykonal, o tom budeme ještě vypravovat - ale už po dobu jednoho roku je opět tu: je vyčerpán námahou a tuberkulóza se zhoršila. Ale přesto jeho činnost jako pátera kvardiána není méně intenzivní: už sní dokonce o výstavbě letiště pro čtyři letadla na okraji tohoto »města«.

Ale ve svém srdci chová nekonečný a nepřekonatelný stesk po svých »drahých pohanech« v císařství vycházejícího slunce.

Z Nagasaki do Osvětimi

Vlak se vlekl se svým nákladem a k tomu pravidelně oddychoval pod bílým chuchvalcem kouře, valícím se z komína jako dlouhý ocas. Planina, širá a nezajímavá, skýtala oku stále tentýž zelený obraz, a rozprostírala se až k obzoru, kde se stýkala s modrou oblohou.

Dřevěné lavice v oddělení kývajícího se železničního vozu vydávaly svůj skřípající zvuk podle kovového rytmu klapajících kolejnic. Ve Varšavě nastoupil jeden ře-holník. Pak tam ještě vstoupilo několik velmi mladých Japonců. »Studenti ... poučný turismus«, tak si myslel onen ře-holník, jakmile je spatřil. Potvrdilo se mu to později, když několik slov, vypůjčených z různých jazyků živých a zkombinovaných s několika slovy jazyka mrtvého, mu poskytly možnost navázat rozhovor.

Hodiny plynuly a rozmluva byla stále srdečnější jako mezi starými přáteli. Konečně nastal okamžik rozloučení. Tu ře-holník hrábnul do jedné z těch nezpochybných kapes, roztroušených v tajemných záhybech svého hábitu, vytáhl hrst medajlek Neposkvrněné a každého studenta podaroval jednou

»Nic bych proti tomu neměl. Ba dělal bych to rád. Ovšem pod podmínkou - odpověděl Maxmilián - že Vaše Excellence mně dá svolení k vydávání časopisu neposkvřené Panny.«

»Úsměv ze rtů Mons. Hayasakiho zmizel. Tedy ten fráter neustoupí! Je to opravdu člověk neústupný ... A z jeho očí laskavých a zároveň odhodlaných, vyčetl něco mimořádně hlubokého.

»Dobře, dobře - řekl - milému Pánu Bohu nebudeme klást překážky« a svou rukou mu pokynul a jeho velký pastýřský prsten se mu radostně zatřpytil.

24. května 1930, přesně za měsíc, co se páter Maxmilián Kolbe vylodil v Nagasaki, došel do Niepokalanowa tento telegram: »Posíláme první číslo stop Máme tiskárnu stop ať žije Neposkvřená stop Maxmilián.«

Formule tak náhlého a téměř neuvěřitelného úspěchu nebyla magická, jak někdo žertem poznamenal v Niepokalanově. Byla to formule ve své podstatě jednoduchá, která se skládala jen ze dvou prvků, ze dvou velkodušných dávek: mnoho modliteb a naprostá chudoba. Na modlitbu odpovědělo nebe, na chudobu odpověděli lidé.

Japonec miluje hrdinství, a z různých způsobů hrdinství nejvíce oceňuje to, když se někdo dovede zcela obětovat pro dobrou věc. Japonec posuzuje cizince měřítkem ideálu, který vyznává, a obdivuje ho tím více, čím více odříkání si dovede uložit v souladu se svým ideálem.

Je tedy jasné, že páter Kolbe a jeho spolubratři se Japoncům představili hned od prvního dne se všemi požadavky, aby si mohli získat jejich úctu a obdiv.

Bydlili v jednom chatrném baráčku s dřevou střechou, který pokřtili na »Grodno«, (»Dnes v noci jsme měli sněhovou bouři. Sněžilo nám dovnitř a náš dormitář byl ráno celý bílý...«), jedli jen tolik, aby mohli přežít, a podle receptů japonské kuchyně, která Evropanům nechutná a páteru Maxmiliánovi byla dokonce odporná, vařili venku, a když přšelo, přšelo jim do hrnce; a nikdy nic nežádali, jen to, aby se Japonci, které potkávali, zúčastnili jejich radosti.

Zkrátka za pár dnů měli kolem sebe skupinu nadšených spolupracovníků a v pokladně dost peněz, aby mohli zakoupit cosi, co vypadalo jako starodávný tiskací stroj, proti kterému předpotopní historický stroj, ze kterého vyšly v Grodnu v roce 1922 první výtisky »Rytíře neposkvřené Panny«, se mohl označit jako veledílo moderní techniky. Tento stroj »je celý rezavý a pracuje jen silou našich paží; a tak točíme a točíme a máme od toho ruce plné krve.«

Ale ještě horší než všechna tato námaha, co si vyžádal tisk »Mugen-zai no Seibo no Kishi« (tak se nazýval japonsky Rytíř neposkvřené Panny), byla nesnáze sázet japonská písmena. Ubozí bratři nevěděli, kam strčit ruku mezi tisíce znaky té zmatené abecedy.

A redakce článků? To je kapitola pro sebe. Páter Kolbe, který se stal znovu jediným redaktorem, ve volné chvíli, ve které, hlavně v noci, práce ponechala několik hodin pro práci myslí, psal své články latinsky. Ten, kdo je překládal,

byl Japonec, protestant a metodista, který se první nabídl ke spolupráci, okouzlen hrdinstvím bratří, a potom překládal dnes a překládal zítra a nakonec skončil tak, že přestoupil ke katolictví a vstoupil do Armády neposkvrněné Panny.

Časopis začal s 10 tisíci výtisků a počet rostl každým číslem; byl svěřen roztodivným pouličním prodavačům »made in Japan«, kteří dobrovolně procházeli krajem a velmi zdvořile získávali nové odběratele podle rituálu, který neopomněl nic, co by nemělo úspěch.

Tu máte scénu, jaká se nesčetněkrát opakovala na ulicích Nagasaki a na cestách, které vybíhají z města: pouliční prodavač spatří člověka, který podle jeho zdání by mohl odbírat časopis; jde k němu a s nejuctivější úklonou a s nejlíbeznějším úsměvem mu nabídne jeden výtisk a nežádá za to nic než jeho vizitku. Když tento přijme nabídku a odevzdá s právě takovou uctivou poklonou a právě s takovým laskavým úsměvem vizitku, to hlavní už je hotovo. Poněvadž nikdy a nikdy vybraná japonská jemnost nebude to pokládat za násilný vpád do soukromého života druhého (což by třeba bylo jen pouhé zaslání časopisu poštou na jeho adresu), jestliže jakýmkoliv znamením (jako je právě odevzdání vizitky) se dá předpokládat, že zájemce dal svůj souhlas.

Odezíraje od těchto zvykových jemností, přijetí, jakého se ihned dostalo Mugenzai no Seibo no Kishi, překonalo každé očekávání i samého pátera Kolbeho. A to je co říci! V naprostém duchovním vakuu, ve kterém Japonsko vězelo - hlavně pokud jde o třídu intelektuálů - po opuštění starodávné víry otců ve prospěch importovaného bláhového a bezbožného nacionalismu, skrovný hlas ještě skrovnějšího časopisu mluvil řečí jasnou, okouzlující a ohromující, především poněvadž z každého jeho řádku skoro hmatatelně bylo poznat, že je to opravdový výraz života, jaký heroicky prožívá skupina lidí, kteří se vespolek zavázali sloužit jednomu skvělému ideálu.

Časopis tedy vůči hledě se vzcháhal a tak se opakoval zázrak Rytíře neposkvrněné Panny. Rychle rozšířil okruh svého vlivu, takže brzy bylo vidět přijíždět do Nagasaki celé skupiny bonzů, aby po dlouhé hodiny rozmlouvali s páterem Maxmiliánem o pravdách víry.

»Od nynějška - řekl jednoho dne jeden z těchto budhistických mnichů, když vycházel z františkánského baráku - nepřijmu nikoho do naší komunity bonzů, kdo nemiluje Neposkvrněnou, naši »Seibo no Kishi.«

Ale zatímco se každým dnem lepšila situace ve prospěch díla Neposkvrněné, každým dnem se horšily zdravotní podmínky pátera Maxmiliána, takže vzbuzovaly obavy. Prudká horečka ho ztravovala, bolesti hlavy mu svíraly skráně a nemilosrdně a bez přestání ho píchaly, neúprosná nespavost mu bránila v možnosti si odpočinout, dokonce i v noci. Celé jeho tělo se pokrylo na všech stranách bolestnými vředy, které mu v jistém okamžiku bránily i v chůzi: sloužil mši svatou stoje jen na jedné noze a často musil někdo přiskočit k oltáři, aby ho podepřel v podpaždí. Avšak přesto platilo: stále dopředu, dopředu! »Až naše dílo zapustí kořeny zde v Japonsku –

řikal - pojedu do Indie a pak půjdu do Bejrutu mezi Araby. Myslím už na vydávání časopisu v řeči turecké, perské, arabské, židovské ... Tak Armáda bude mít miliardu čtenářů: polovinu obyvatel zeměkoule! ...» Zatím však se musil vrátit do Polska.

Byl v Japonsku jen několik měsíců, když dostal rozkaz zúčastnit se provinciální kapituly, která se měla co nejdříve konat ve Lvově. Odjet v tomto choulostivém období vývoje jeho práce aniž mohl svěřit vedení někomu, kdo by mu dal dostatečnou záruku, že to dovede aspoň udržet při životě, neku-li zdárně pokračovat, to znamenalo pro pátera Kolbeho přijmout bolest, která by se dala přirovnat bolesti matky, jež musí zanechat své milé dítě v okamžiku velmi kritickém, kdy její přítomnost je více než nutná, ba nenahraditelná. Přesto však odjel, i když s bolestí v srdci.

Po nekonečném cestování přijel do Lvova po souši, za beznadějných zdravotních podmínek, když projel celý Svaz socialistických sovětských republik po celé jeho šíři, v nepohodlném voze transsibiřské dráhy, mezi houfem vojáků, dělníků a rolníků, namačkaných jeden na druhého.

Zasedal v provinciální kapitule. Na pořadu bylo: »Podnik Kolbe« v Japonsku. Námitky: dobrodružství má příchut' bláznovství. Navrhované prostředky: nebrat na sebe dále úvazky; zanechat toho, dokud je čas.

Bylo dáno slovo páteru Maxmiliánovi Kolbem.

A páter Maxmilián Kolbe mluvil a řekl všechno, co se mělo říci, a když skončil, sklonil hlavu, zavřel oči a ruce schoval v rukávech svého hábitu. A v jednom rukávu dva prsty se zabořily do kapsičky, ve které fráteri mají obyčejně zastrčené hodinky, pokud je mají. Maxmilián tam měl růženec. Začal probírat zrníčko za zrníčkem, jeden Zdravas za Zdravasem, zatímco představení rozmlouvali mezi sebou o jeho »bláznovství«.

»Udělal jsem co jsem mohl - zašeptal po Zdravas, Královno - nyní je řada na tobě, moje »mamušo«.

A nyní teprve napráhl uši, aby slyšel, co se kolem něho říká. A v tom okamžiku zaslechl, že »podnik Kolbe« je schválen, měl se vrátit do Japonska a byla mu rozšířena pravomoc.

Ale když svou nohou opět stanul v Nagasaki, našel poušť. Celé jeho dílo se rozpadlo. Starý barák obklopen vysokou travou skýtal neutěšený pohled a na tiskacím stroji, jak se zdálo, přibývalo nějaké to kilo rezi. Mugenzai no Seibo no Kishi už poslední měsíc nevyšel a všechno nasvědčovalo tomu, že už nevyjde.

Nezbývá, než se vzdát. Anebo začít znovu? »Blázen neposkvrněné Panny« začal znovu.

Za rok zázrak skončil.

Zavřete oči a představte si: namísto pěti hektarů terénu, darovaného knížetem Lucki-Lubeckim u Teresina blízko Varšavy, dejte pět hektarů půdy, zakoupených za sedm tisíc yenů na úpatí hory Hikosan, jež vévodí nad Nagasaki a jeho ostrovy. Namísto nekonečného, rovného moře trávy dejte zahrady s třešňovými stromy pnoucí se k nebi. Namísto vysokých a

jak sv. Terezička dovedla dávat šach-mat. Ať se potěší naši hráči, co nedovedou vzbudit lítost ...«).

Z Marsseille po celou dobu plavby se usadil na palubě lodi, jak mohl nejlépe, mezi nejchudšími cestujícími, dělil se s nimi o všechny nesnáze, posluhoval jim, když toho potřebovali, kázal jim spíše příkladem než slovy a v krátkých chvílích oddechu se potýkal se začátečními potížemi japonštiny.

Konečně 24. dubna 1930 se ukázalo na obzoru krásné a rozsáhlé Nagasaki a loď zamířila k přístavu projíždějíc mezi pohádkovými ostrůvky s kvetoucími třešněmi a bambusovými chatami. .

»Až se tu jednou vylodíte, otče, ve více než v jedné z těchto chat najdete milé překvapení - řekl kdosi Maxmiliánovi, který pozoroval řadu těchto ostrůvků s paluby -. Každá z nich má svůj bazar sošek, znázorňujících přírodní síly, předky, hrdiny starodávného šintoismu a k tomu celou posvátnou výbavu buddhismu. Ale v některé z těchto sbírek, skoro neuvěřitelné, najdete sošku Madony »Seibo«, Madony, rozumíte? Mluvíím opravdu o Madoně, i když je ji nyní těžko rozeznat od podoby bohyně Kwanom. Tyto sošky svaté Panny jsou poslední stopou, kterou zanechalo v Japonsku kvetoucí křesťanství před třemi stoletími, a které pak bylo potlačeno, jak vy jistě víte, v moři krve ...«

»Ale kdo to ví? Kdo si na to nyní na Západě vůbec vzpomene?« zašeptal Maxmilián a pohlížel na Horu mučedníků, která se rýsovala se svou modrou siluetou na ocelovém nebi nad Nagasaki.

Tam nahoře, před třemi sty lety, tisíce a tisíce Japonců (tolik, že se nikdy nedozvíme přesný počet) bylo umučeno a zabito, a zůstali neohrožení až do konce ve své věrnosti k poselství lásky, které jim přineslo několik misionářů, co přišli z dalekých západních zemí. A vzpomněl si, že mezi těmi zapomenutými mučedníky byl také jeho krajan Vojtěch Mečinski, který přišel do Japonska puzen žhavou touhou zemřít pro svou víru.

Tu obrátil svůj zrak k nebi a tichým hlasem se otázel: »Bude to tu, moje mamušo, cos mně připravila svůj krásný rudý věnec?«

Mons. Hayasakimu, biskupu v Nagasaki, pohrával lehký a dobrácký úsměv na jeho rtech, když mu páter Kolbe hned po vylodění vtrhnul do residence a nyní bez ostychu mluvil o svém plánu vydávat v japonštině časopis, on Polák, který je v Japonsku teprve několik hodin, o Japoncích nic neví, nezná řeč, nezná zvyky, nezná jejich mravy, ani povahu, ani jejich city a především on, který nemá v kapse ani zlámaný groš.

A biskupův úsměv nabyl ještě výraznější podoby, když ten nepředvídatelný františkán přešel s naprostou samozřejmostí k tomu, že mu začal dokonce odhalovat svůj plán založit »město«. Nechal ho tedy mluvit až do konce bez přerušení; a nakonec se ukázalo, že z celého toho moře dobrých předsevzetí mu utkvělo v mysli jen jedna konkrétní skutečnost.

»Tedy, otče, - pravil - vy jste mi řekl, že máte doktorát z teologie a filosofie. Dobře, dobře. Neměl byste nic proti tomu, kdybyste měl vyučovat v mém semináři?«

Svátek uvedení Páně do chrámu

Pokračování ze str. 3

Simeon byl člověk spravedlivý a bohabojný, kterému se dostalo od Ducha svatého zjevení, že nezemře, dokud neuvidí Hospodinova Mesiáše. Simeon byl přiveden do chrámu Duchem svatým, jím veden pronesl i krásný chvalozpěv: „Nyní můžeš svého služebníka, Pane, podle svého slova propustit v pokoji...“ Simeon vyjadřuje radost svého srdce slavnostní řečí. Už nemá další přání, neboť Bůh mu splnil jeho jedinou touhu: „Uviděl Spasitele.“ Simeonova slova zní jako loučení starce unaveného čekáním, ale jeho srdce je naplněno radostí: „Z Izraele se dostane spásy všem národům.“ Simeon pochopil význam Mesiášův pro všechny národy. Přišel, aby zachránil všechny.

Simeonův chvalozpěv má jen 4 verše, ale připomíná dobra, kterých se dostalo Simeonovi, všem lidem a zvláště vyvolenému národu. Spásu, která splňovala očekávání Simeonovo, představovalo dítě 40 dnů staré. Ovšem, kdyby slova Simeonova slyšeli zákoníci a farizeové, tak by pro ně byla jistě pohoršlivá a buřičská, neboť Židé se pokládali za duchovní prvorozence a podle názoru představitelů židovského národa se měl Mesiáš objevit v Izraeli a pro Izraele; ostatní národy mohly být pokornými poddanými a žáky Izraele ve vítězném chrámě Mesiášově. Farizeové by byli sice proti Simeonovi, ale starozákonní slovo, slovo prorokovo, hovořilo o všech lidech. Simeon zde také líčí účast a úděl Panny Marie v odporu a pronásledování jejího Syna. Mariina duše bude naplněna nesmírnou bolestí.

Svěcení svící o dnešním svátku je prastarého původu. Má důvod ve slovech Simeonových: „Spasitel – světlo k osvětlení národů (pohanů)“. Svatá víra má křesťanům svítit na pouť životem a bude jim svítit i na jejich cestu poslední. Tato svíce připomíná i svíci, kterou jsme dostali při křtu a drželi v ruce při prvním svatém přijímání. Svíci se užívá v liturgii od prvopočátku. Světlo je symbolem samého Boha. Kristus sám se nazval světlem.

3. února, po svátku Uvedení Páně do chrámu, je svátek sv. Blažeje, biskupa a mučedníka. Svatý Blažej patří mezi světce, jejichž účta se velmi rozšířila mezi křesťanským lidem. Podle starého podání byl původně lékařem, a když byl veden na popraviště, tak mezi jinými, kteří ho s pláčem prosili o pomoc, byla také jedna křesťanská vdova s polomrtvým chlapcem, kterému uvázla v hrdle rybí kost. Tuto kost nemohl nikdo vytáhnout. Svatý mučedník Blažej poloudušného hochu požehnal a ten hned na to přišel k vědomí a uzdravil se. Proto byl od 6. století sv. Blažej (zemřel kolem roku 316) vzýván při nemocech krčních. Ve středověku mu bývaly obětovány svíce a z toho se asi vyvinul zvyk udílet svatoblažejské požehnání se dvěma zkříženými svícemi.

Pro oba tyto svátky, které jsme si připomněli, vám, milovaní bratři a sestry přeji, aby novorozený Ježíš Kristus byl vašim světlem a teplem vašich srdcí a svatý Blažej kéž vám a všem vašim drahým vyprošuje milost pro duši a sílu a zdraví pro tělo.

Doc. ThDr. František Janhuba

Rozloučili jsme se s důstojným Otcem Františkem Příbylem

Otec František Příbýl se narodil 30. prosince 1912. Své dětství prožil ve farnosti sv. Františka Římské v Ciceru, odkud po vychození základní školy odešel na střední školu v benediktinském opatství sv. Prokopa v Lisle. Svá teologická studia absolvoval na universitě „St. Mary of the Lake“ v Mundelein, kde ho 15. dubna 1939 J. E. chicagský arcibiskup Jiří kardinál Mundelein vysvětil na kněze.

Již jako dítě vynikl František pod vedením svého otce Josefa ve hře na housle, takže později obsadil místo prvního houslisty v universitním orchestru v Mundelein a často dokonce zastupoval dirigenta v jeho řízení.

V letech 1947 – 49 byl profesorem na arcibiskupském semináři Quigley a zároveň řídil liturgický gregoriánský zpěv při katedrále Nejsvětějšího Jména v Chicagu. Po dvacet let působil jako kaplan ve farnostech arcidiecéze, mezi jinými u sv. Jana Nepomuckého, sv. Ludmily, Panny Marie – Královny nebe a sv. Priscily, až pak byl ustanoven farářem Matky Boží – Dobré rady, odkud přešel roku 1969 jako farář k tehdy bahoslašené Anežce České, jedné z největších farností arcidiecéze a to v době, kdy procházela etnickou změnou, kdy do té doby převážně české prostředí počalo ustupovat přistěhovalcům z Mexika. Otec František v poměrně krátké době byl schopen sloužit novým farníkům jak ve španělštině tak i v češtině a angličtině. Když 1982 odcházel do penze, byl rád, že se zbavil administrativních povinností, ale zůstal nadále zapojen do duchovní služby ve farnosti.

Při jeho pohřbu jeho pozdější nástupce a nynější světitel biskup J.E. Jan Manz, jako i jeho důvěrný přítel Otec Matyáš Lorenz ve svých projevech svorně dosvědčili, že Otec František Příbýl byl opravdu „Alter Christus“ – Druhý Kristus při procítěném sloužení každodenní mše svaté a ve zpovědnici, kde núnavně kajníkům zprostředkovával Kristovo milosrdenství. V posledních dnech života v nemocnici mu navštěvující kněží způsobili tu největší radost, když s ním koncebrovali mši svatou. Když před léty odcházel do penze, vymínil si připravovat děti k první svaté zpovědi a svatému přijímání, což pak vykonával s opravdovou láskou.

Otec František Příbýl se vrátil do náručí Nebeského Otce po srdečním záchvatu v MacNeil nemocnici 13. prosince 2001. Mši svatou za spásu jeho duše obětoval arcibiskup chicagský J.E. František kardinál George 18. prosince 2001 v kostele sv. Anežky Přemyslovny. Spolu s panem kardinálem koncebrovali čtyři biskupové, dva vikáři a přes třicet kněží.

V kapli na hřbitově sv. Vojtěcha v Niles požádala příbuzná Otec Františka Příbyla paní Adéla Vacková českého misionáře Otce Dušana Hladíka, aby jako poslední „s Bohem“ pronesl modlitbu v mateřské řeči zesnulého, v níž pak Otec Dušan poprosil o přimluvu české světce, aby uvedli do svého nebeského společenství Otce Františka jako věrného služebníka na vinici Páně. Svatováclavským chorálem, který zazpívali naši krajané, byl pohřební obřad ukončen a tělo zemřelého Otce Františka pak bylo uloženo do hrobu vedle jeho tatínka Josefa, aby zde očekávalo slavné vzkříšení.

Vroucí vzpomínka

Všem přátelům a známým bychom chtěli připomenout, že před rokem 16.ledna 2001 nás opustil náš milovaný tatínek, dědeček, tchán, strýc a kamarád, pan

Jiří Stejskal

Pocházel z Věstce u Prahy a letos by 23.února oslavil 72.narozeniny. Jeho tělesné pozůstatky byly zpopelněny a uloženy v rodné české zemi.

Děkujeme všem, kdo jste našeho tatínka znali a vzpomenete si na něho v modlitbě.

**MARTINA VÍTEK, dcera
JAROSLAV VÍTEK, zeť
MIREK VÍTEK, vnuk
JAROSLAV KUDRNOVSKÝ,
synovec s rodinou v Čechách**

Vděčná vzpomínka

*18.prosince 2001
uplynulo 75 let od smrti*

ThDr.Josefa Pospíšila,

kapitulního děkana u sv. Petra a Pavla v Brně

*narodil se 6. května 1845
zemřel 18. prosince 1926*

Byl to strýc prof. Zdeňka Rutara.
Na jeho památku po něm byla nazvána
středočeská orelská župa.

R. I. P.
Ať odpočívá v pokoji!

Vroucí vzpomínka

*Před rokem odešel náhle 17.ledna
můj milovaný manžel, bratr a strýc, pan*

Robert R. Kopečný

Narodil se 31.května 1941 v Praze .
Do Spojených států emigroval v roce 1967.
Zesnul 17.ledna 2001 v nemocnici v Maywood.
Jeho popel je uložen v hrobě jeho rodičů v Praze.

*Mše svatá za něj bude obětována u Panny Marie
Svatohorské v Cicero 19.ledna 2002 v 6.15 večer.*

*Za tichou vzpomínku v modlitbě děkuje
Sylvie Kopečná, manželka*

Úmrtní oznámení

*Oznamujeme všem přátelům
smutnou zprávu, že 4.října 2001
zemřela naše drahá maminka,
babička a prababička, paní*

Božena Riedlová

rozená Smutná
v Phonix, Arizona, dříve Cicero, Illinois
ve věku 95 let

Narodila se 23.března 1906 v Miličíně v Čechách. Byla reprezentantkou národního mužstva v házené. Ve svých 16 letech zavedla za Sokol ve cvičení na bradlech v Paříži. Se svým manželem Leopoldem Riedlem, který pracoval pro československou zahraniční službu, žili mnoho let ve Strasburgu a Lille ve Francii. Do Spojených Států se přistěhovali v r. 1947, kde její manžel zastával místo československého konzula. Oba byli zapojeni do československého krajanského života. Byla členkou odbočky Československé národní rady „28.říjen“, SVU a dalších.

Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomenou v modlitbě.
Jménem zarmoucené rodiny
Rostislava - dcera
Renee a Manon - vnučky

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2002”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 661 - 4726
Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall and Club 5304 Fleet Ave,
Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

January

16: BUTTONAIRES
23: FRANK SPETICH
30: NORTHERN OHIO B.B.

February

6: JOHN PASTIRIK
13: ASH WEDSDAY NO MUSIC
20: AL MACHUSICK
27: WAYNE TOMSICK

WHOLE FAMILY PROTECTION
 with
CZECH CATHOLIC UNION

Insurance policies with all modern provisions of life insurance, The Czech Catholic Union offers certificate, ranging in age from birth to the age of 85 years, and in amounts from \$ 1,000.00 to \$ 100,000.00

ADULTS

Ordinary Whole Life
 Twenty Year Payment Whole Life
 Whole Life Paid Up Age 60
 Single Premium Whole Life
 Term to Age 60 Convertible

IRA — ANNUITY — DEFERRED

Twenty Year Annuity Saving Plan

JUVENILE

Ordinary Whole Life
 Twenty Year Payment Whole Life
 Whole Life Paid Up Age 60
 Single Premium Whole Life
 Youth Savings Plan Ages 18 — 19 — 20 — 21 — 23 — 25
 Youth Annuity Plan to Age 18
 Twenty Year Annuity Saving Plan, Term to Age 16

All Certificates issued on the above plans are legal reserve life insurance contracts on which the Czech Catholic Union at all times maintains sufficient funds as a legal reserve to meet every future obligation. Dividends paid to date: \$ 5,853,446.00

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
 Cleveland, OH 44127

Phone: 216 - 341 - 0444
 Fax: 216 - 341 - 0711

ST. JOSEPH SOCIETY No.156
CZECH CATHOLIC UNION
CLEVELAND, OHIO

St. Joseph and all Czech Catholic Union members are reminded to attend the District Alliance of Czech Catholics annual meeting & party which will be on Sunday, **January 27, 2002** at 2:00 p.m. in the Czech Catholic Building. Dues for the District Alliance of Czech Catholics are \$5.00 per year. Please make your check payable to the District alliance of Czech Catholics.

St. Joseph's Annual Card Party will be on Sunday, **February 10, 2002**, beginning at 1:00 p.m. in the Czech Catholic Union Building. Prizes are needed. Proceeds will be used for our various charities.

St. Joseph's Annual Communion-Breakfast will be on Sunday, **March 10, 2002** at Our Lady of Lourdes. Mass will be at 11:00 a.m.

Joseph A. Kocab, President

1-216-883-4760

Charles Kahoun, Vice President

1-230-467-2731

Elsie Malec, Financial Secretary

1-216-662-5966

Mary Ann Mahoney, Recording Secretary

1-440-439-5388

Margaret Voracek, Treasurer

1-216-662-7233

Lillian Gluvna, Guard

1-216-641-5092

CZECH AND MORAVIAN WINE
AND FOLKLORE TOUR

Escorted by Henry Nemecek

June 23 - July 7, 2002

Witness the richness of the Czech and Moravian heritage; beautiful art, dances, music and wine, picturesque town and country. On this 14-day tour, you will get acquainted with centuries old wine-making tradition, as well as with an abundance of colorful and authentic folklore. Prague, Litomysl, Olomouc, Brno, Uherske Hradiste, Straznice, Lednice, Ceske Budejovice and others will be on your itinerary. An excursion to Vienna, the capital of Austria, will be part of the enlightening experience.

\$ 1929.00 * per person/dbl.occ.

Price Includes:

Round trip airfare New York - Prague.

13 Nights Accommodations in First Class Hotels.

Deluxe Motor coach transportation throughout.

Meal as per itinerary.

Comprehensive sightseeing with English speaking guides.

Transfer from and to the airport.

Luggage handling.

All entrance fees and taxes.

* Single supplement \$ 400.00

Your stay may be extended if arrangements are made prior to departure.

Contact our office.**State Road Travel, Inc.**

5725 State Road, Cleveland, Ohio 44134

(440) 884-0048 or (440) 845-3334 (800) 776-1975

Email: Czechscenes@aol.com

Iridologie - Diagnostika z očí

diagnostická metoda nového tisíciletí

Když jsou lidé tázáni na co se dívají nejdříve, jakmile si všimnou atraktivní osoby, na mysli jim přijde několik odpovědí. Někteří si nejdříve všimnou chůze nebo co má dotyčná osoba na sobě. Jiní si všimají vůně parfému nebo kolínské, kterou nosí, další si všimají typu postavy nebo barvy a stylu účesu. Jakkoliv skvělé proporce lidí zaznamenává oko člověka, je oko často popisováno jako okno do naší duše. Když se díváme lidem do očí, můžeme často určit jestli lidé lžou, jestli jsou rozzlobení nebo jsou-li zamilovaní. Můžeme často říci, jestli jsou lidé unavení nebo necítili se dobře, protože oči se mohou jevit mdlé nebo mívají obvykle nedostatek lesku, pokud nejsou úplně zdraví. Oko není pouze okno do naší duše, oko je také mapa našeho těla.

Draží čtenáři, rád bych Vás všechny seznámil s iridologií, metodou používanou v alternativní medicíně ke zjištění chorob pomocí studia barev, znamének a značek v duhovce, oční panence a očním bělmu. V několika předcházejících měsících jsem přispíval pravidelně sériemi článků do časopisu Astro pod titulem „Oko není jen okno do duše, oko je mapa našeho těla.“ V tomto speciálním vydání bych Vám rád stručně popsal tuto analytickou metodu. Věřím, že je to metoda dvacátého prvního století.

Už jste si někdy všimli, že se objevují v duhovce Vašeho oka mráčky nebo znaménka, a že se často mění v závislosti na zdravotním stavu a věku? Všimli jste si, že levé oko je odlišné od pravého? Pokud ano, gratuluji, protože mnoho lidí věří, že barva jejich očí zůstává po celý život stejná.

Měl jsem možnost zaznamenat tyto změny v oční duhovce, panence a bělmu po mnoho let, kdy jsem prozkoumal podrobně tisíce a tisíce očí. Došel jsem k rozhodnutí, že to, co je zaznamenáno v očích, se odráží na celkovém stavu těla. Je pravda, že oční duhovka je aktuál-

ní mapa, kde každé místo zaujímá různý tělní orgán nebo systém.

Kdy se poprvé objevila zmínka o iridologii?

Iridologie je datována stovky let zpátky, ale první mapa byla navržena v počátcích osmnáctého století maďarským lékařem Ignátzem von Peczely. Je považován za otce iridologie. O jeho dětství je napsáno, že ho zaujaly změny v oku sovy, kterou spatřil v zahradě. Všiml si, že v jednom jejím oku se objevil černý pruh, ale když se její noha uzdravila, tam, kde bylo tmavé znaménko se objevila bílá značka. Tato událost v něm vzbudila dlouhodobý zájem o studium iridologie. Od té doby byla iridologie předmětem zkoumání mnoha vědců, lékařů a zdravotních specialistů po celém světě. Přestože studium iridologie není na českých školách a univerzitách k dispozici, je vyučována v zemích jako je Austrálie, Spojené státy americké, Německo a Rusko, kde ji dokonce začala brát na vědomí i klasická medicína.

Ale jak může oční duhovka odrážet stav našeho těla? Oči jsou propojeny nervovým systémem k mozku. Mnoho lidí věří, že mozek nahrává veškeré fyzické a psychické informace, které proběhly v našem těle. Pokud je oko propojeno s tímto lidským počítačem nazývaným mozek, je rozumné předpokládat,

že barvy a znaménka v očích se mění v závislosti na změnách v těle. Během svých studií jsem měl mnohokrát možnost se utvrdit v těchto poznatcích.

Také jsem zjistil, že existují pouze dvě skutečné barvy očí; modrá a hnědá. Všechny ostatní oční barvy jsou v oku vyznačeny následkem různých zdravotních problémů. Například zelené oči po vyfotografování jsou vlastně modré oči se žlutými fleky, které často vyznačují ledvinové potíže. Po důkladném vyfoce-ní je spousta klientů překvapena, že našli ve svých modrých nebo hnědých očích také další obsažené zabarvení nebo znaménka, které nemohou být normálně zjištěny pouhým lidským okem.

Také bych Vám chtěl vysvětlit, že existuje několik geneticky daných očních konstitucí. Každá z nich obsahuje výčet fyzických a psychických charakteristik. Každá osoba se rodí s jedním typem geneticky dané oční konstituce. Informace z těchto konstitucí mohou odhalit zdravotní potíže, které mohly nastat v dětství a potíže, které se mohou objevit v dospělosti a ve stáří. Tímto způsobem je iridologie velmi užitečná jako prevence proti nebezpečí vzniku možných zdravotních problémů.

V České republice žiji krátce a to od roku 1997, narodil jsem se českým rodičům v Kanadě a studoval jsem fyziologii a anatomii v Kanadě a zpočátku jsem plánoval studovat klasickou medicínu. Náhoda mě přivedla do Austrálie, kde jsem dokončil diplom v alternativní medicíně a iridologii. Brzo poté jsem otevřel ordinaci v Sydney a zde jsem měl možnost rozvíjet svoje znalosti jako iridolog a přírodní léčitel, pomáhal jsem klientům vitaminy a minerály a Bowen terapií - akupresurou založenou na tom, co vidím v očích. V současné době pracuji v Praze a následně doporučuji klientům, jak mohou zlepšit své zdraví vhodnými doplňky ve stravě a změnami životního stylu.

Často se setkávám s klienty, kteří navštívili spoustu lékařů a prošli mnoha testy a stále jim nikdo není schopen stanovit diagnózu. Pomocí iridologie jsem schopen najít kořeny největších problémů a mohu vidět tělo jako celek. Věřím, že klasická medicína zapomíná vidět tělo z důvodu specializace jako navzájem spojené systémy, kdy jeden závisí na druhém. Iridologie dovoluje vyšetřit stav orgánů jako je srdce, játra, žlučník, slinivka, hormonální a oběhovou soustavu atd. Poskytuje celkový obraz stavu každé osoby. Zatímco klasické lékařské testy jako RTG, krevní testy, CT vyšetření atd., zjišťují určité stavy, jsou často neschopny najít chronické problémy, ze kterých často choroba vzniká. Iridologie je přírodní bezbolestná, nenásilná metoda, která napomáhá klientovi porozumět svým genetickým dispozicím, také přednostem a slabostem svého těla. Pomocí výsledků z iridologie se můžete naučit změnit část svých návyků a udělat změny ve svém životním stylu.

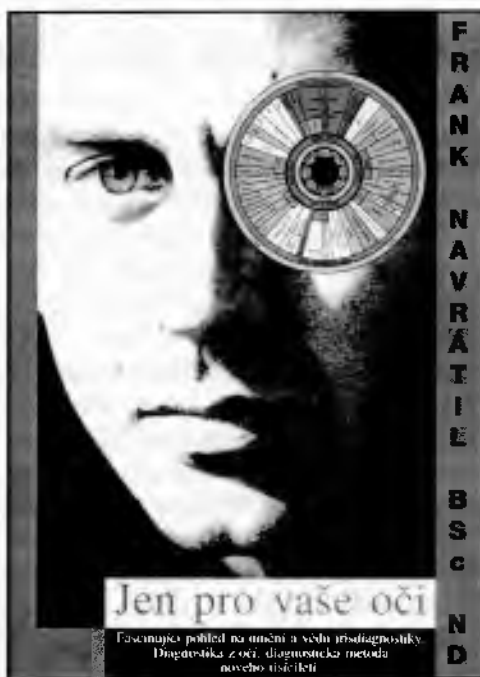
Z čeho se iridologie skládá?

Klienti, kteří přijdou na iridologii si nemusí sebou nic přinést. Vyšetření mohou podstoupit i když jsou unavení nebo se necítí dobře. Fotografie se provádí u obou očí speciálním fotoaparátem se zabudovaným mikroskopem a každý orgán a soustava je celkově detailně rozebrána. Doporučení se sestavuje pro zlepšení zdravotního stavu. Iridologie také určuje vaši genetickou konstituci a přednosti a oslabení. Přestože je možné vyfotografovat i děti, je iridologie doporučována dětem nad dva roky a v případě, že vydrží po několik vteřin bez pohnutí. Genetické slabosti mohou být viděny i u očí batolat a menších dětí. Tato nabídka umožňuje rodičům vyšetřit svoje děti tak, aby se zabránilo zdravotním problémům do budoucnosti.

Pokud máte zájem o koupi méj nové knihy o iridologii s názvem „Jen pro vaše oči“, o iridologické nástěnné mapy nebo další výrobky související s iridologií, můžete další informace získat na Internetové adrese: www.volny.cz/frank.navratil

Vzpomeňte, že oko není pouze oknem do duše, ale také mapou našeho těla.

Frank Navrátil BSc. N.D.

Kniha

Jen pro vaše oči

je velmi informativní a doplněná desítkami barevných fotografií a ilustrací. Je k dispozici *v českém i anglickém jazyce*. Lze ji objednat přímo na této adrese:

Frank Navrátil

Přemyslova 5

Praha 2

CZ – 120 00

Czech republic – Europe

Cena knihy je CAND 19.95 + poštovné CAND 5.00 tedy úhmem CAND 24.95 nebo USD 16.00

Po zaslání této částky mezinárodní poukázkou bude kniha ihned doručena.

Knihu lze též objednat na adrese autora tatínka:

Jaromír Navrátil

19656 Pinetree Ave.

Pitt Meadows, B.C. V3Y 1Z3

CANADA (Tel. 604 – 465 8862)

P.S. Po přečtení této vzácné knihy ji mohou čtenářům HN vřele doporučit jako publikaci nejen vysoce odbornou, ale též srozumitelnou a velmi poučnou pro každého člověka v péči o jeho zdraví. *Fr. Dušan Hladík*

Kronika

*České katolické misie
v Chicagu
v druhém pololetí 2001*

**Věrnost a lásku si přísahali
při uzavření manželství:**

- 08 – 11 Roman Kašpar a Nancy Janeth Collantes
- 08 – 18 Pavel Cícha a Marie Vyskočilová
- 09 – 14 Petr Volek a Petra Maliňáková
- 09 – 15 Rostislav Kolek a Maria Angela Chladek
- 10 – 27 Frank Galos a Jana Marie Galos – Žatecká

**Z vody a z Ducha svatého se znovu
narodili při křtu svatém:**

- 08 – 19 Sabina Macháčková
- 08 – 19 Eva Lynn Nicholson
- 09 – 08 Emilie Anna Lanc
- 09 – 08 Nicol Karin Kratochvil
- 09 – 14 Anette Marie Volková
- 10 – 06 Samuel Holý
- 11 – 04 Jakub Mojmir Tutoky
- 11 – 18 Christopher A. Magyla
- 12 – 30 Livia Anna Knaus

**Pána Ježíše v Nejsvětější svátosti
poprvé přijal:**

- 09 – 06 Petr Volek

**Ve společenství víry, naděje a lásky
se s námi rozloučili:**

- 10 – 28 Jozefina Štangová
- 11 – 05 Karel Halaška
- 11 – 11 Miloslav Janský
- 12 – 02 Božena Veisová

V roce 2001 bylo celkem:

- 9 svateb
- 18 křtů (3 dospělí a 15 dětí)
- 8 prvních svatých přijímání (6 dospělých a 2 děti)
- 3 biřmování (dospělí při křtu)
- 9 pohřbů

Hospodaření v roce 2001:

- Příjmy: \$ 67,258
- Vydání: \$ 40,865
- Rozdíl: \$ 26,393

Z HÁJEMSTVÍ TÓNŮ A SLOV

Státní Cena za literaturu pro Věroslava Mertla

Zaslouženého uznání se v říjnu roku 2001 dostalo spisovateli Věroslavu Mertlovi. Jméno autora několika románů, knih povídek, esejů a básnických sbírek není pro české čtenáře ve vlasti neznámým pojmem. Některá jeho literární díla byla přeložena do cizích jazyků, takže svým významem přerostla hranice domácí kulturní sféry.

Moje cesta k poznání literární tvorby Věroslava Mertla byla výsledkem čiré náhody. V době „vrcholné normalizace“ se mi dostal do rukou novinový výtisk „Lidové demokracie“ z Prahy. Mou pozornost upoutal fejeton na titulní stránce, kde jsem v textu zahlédl jméno francouzského spisovatele Gustava Flauberta, dokonce na několika místech. Byl to můj zamilovaný autor od nějakých patnácti let, poté, když jsem si přečetl jeho dílo mladosti „Listopad.“ Jméno autora fejetonu, Věroslav Mertl, mi tehdy nic neříkalo. Pod názvem „Jedna jediná kniha“ se však ukrýval malý literární skvost, který probudil můj zájem o jeho tvůrce. Zejména to byl citát z Flauberta, který jsem měl uložen hluboko v paměti z dob svého čtenářského mládí: „Srdce nemá zapotřebí obětí, ale důvěrnosti.“ V tu chvíli jsem si uvědomil, že autorem fejetonu, jenž projevuje tak zřetelnou afinitu k Flaubertovu dílu, musí být někdo, o kom bych se chtěl dozvědět něco více, koho bych rád někdy osobně poznal. Byla to pro mne taková zvláštní předzvěst, předtucha očekávaného „spříznění duší.“

Při své první cestě do „sametové“ vlasti po více než dvaceti letech života v exilu jsem si tam opatřil jako jednu z prvních knih sbírku Mertlových fejetonů. Jmenovala se „Přemítání o věcech vezdejších“ a obsahovala zmíněný objev - fejeton „Jedna jediná kniha.“ Poté, co jsem zjistil, že Věroslav Mertl žije v Českých Budějovicích, bylo už snadné s pomocí blízkého přítele Dr. Radka K. Jánského, který repatrioval do budějovických farností, nalézt cestu do Mertlo-

va habitatu. Uskutečnilo se tak osobní setkání s autorem Věroslavem Mertlem a jeho chotí Aranou, výtvarnou umělkyní. Mertlův budějovický domov se stal ideálním prostředím k navázání hlubokého přátelství. Šteláře nadité a přetékající knihami autorů blízkých našim srdcím nostalgicky připomněly mou domácí knihovnu, kterou jsem před dávnými lety opustil odchodem za svobodu. Stěny prostorného pokoje byly pokryty uměleckými výtvary paní Arany Mertlové. Byly to většinou půvabné reliéfy, tesané jemnou dovednou rukou do ušlechtilých dřev. Sluneční paprsky pozdního odpoledne dodávaly tomuto vlídnému prostředí šerosvit téměř rembrandtovský. V takovém milieu bylo snadné nalézat souznění duší při „pouťkách knihami a minulostí,“ když moudrý Anatole France dovolí... Tehdy jsem si kromě radostného pocitu z tohoto objeveného setkání navíc odnášel několik autorových knih, dávno již rozebraných a teď ještě navíc opatřených velmi srdečným věnováním.

V jedné z těchto literárních akvizicí s titulem „Kruhy pod očima“ (Deníky, eseje 1950-1993) jsem objevil deníkový záznam z roku 1976, o který bych se rád podělil se čtenáři Hlasů národa. Říká nám o přístupu autora k jeho uměleckému údělu daleko víc než hlasy mnohých literárních kritiků, byť jakkoli renomovaných:

„12.11.1976. Tuším, že to byl Flaubert, který řekl, že se na krásnou větu dívá se stejným zalíbením jako na svou milenkou. Rozumím mu i přes propast století, neboť krásná věta ve mně zní celý den stejně nezapaditelně jako třeba nádherná variace z Handelovy Vodní hudby. A co když se teprve podaří vyloudit nějaký zapomenutý nápěv krásného slovesného obrazu, vydolovat jej možná až z klína matčina, v němž jsme byli zaléváni něhou myšlenek, nevyslovených snů, slastných povzdechů a štěstí, které mířilo přímo do ráje. Ale vyloudit

takovou větu se podaří spíš zázrakem než úsilím a jen tehdy, když se propojí mír vnitřního klimatu s tím, co jsme prožili v praděství, nebo když třeba den skanul do večera jako kapka medu, když je člověk současně sám a současně plný ženy, tepla, zdraví, když sama láska k nejbližším i všemohoucí usedá s ním ke stolu, vede jeho ruku, hladí po vlasech, konejší a líbá na rty... A v tomto jedinečném okamžiku povstává slovo k životu a slovo - věta či slovo - obraz otvírá skály, unáší tě k jezeru snů, v němž proplovají jak v akváriu slova další a další a čekají jen na tebe. Literatura žije, padá, povstává, umírá a zmrtvýchvstává jen s láskou. Bez ní ji nepřemůžeš.“

To bylo jen několik slov a malý citát na úvod. Naším hlavním cílem je seznámit čtenáře HN s projevem umělce, Věroslava Mertla, jímž nejen poděkoval za udělení literární ceny, ale hlavně objasnil postavení a problémy seriosního spisovatele v současné době dekadence a morálního propadu.

Mertlův román odměněný literární cenou má titul „Hřbitov snů“ a je zachycením širokého časového a dějového pásma osudů, celé řady odlišných lidských typů. Od dob chmurného „Protektorátu“ přes bolševické temno až po listopadovou sametovou euforii a vystřízlivění z ní.

Jménem redakce a čtenářů Hlasů národa upřímně blahopřejeme Věroslavu Mertlovi k jeho značně opožděnému uznání.

Míčovna Pražského hradu, Praha - Hrad
Dne 25. října 2001

Dámy a pánové,

dovolte mi nejdřív poděkovat za udělení letošní literární ceny, a to jak porotě, která mému Hřbitovu snů cenu přisoudila, tak panu ministru kultury Pavlu Dostálovi, který mi ji jménem ministerstva kultury a státu předal a svou přítomností podtrhl i její význam.

Prohlásil-li ale kdysi Francois Mauriac, že „značný podíl na našem uměleckém úspěchu mají ti, kteří v nás uvěřili,“ pak tu nemohu nevzdat dík i mé ženě a hrstce mých nejbližších přátel, kteří při mně vždy stojí, a nikoliv naposled také nakladatelství Host, které se mých knížek v posledním desetiletí ujal a kde je mi ctí publikovat.

Nicméně ani radost z tak významného ocenění nemůže potlačit naléhavé otázky, které se samozřejmě netýkají jen mne. Jde o postavení literatury a spisovatelů v dnešním světě a u nás zvláště, a tak mi dovolu vyslovit se k této situaci, několika myšlenkami odvozenými koneckonců z vlastní a patrně nejen vlastní zkušenosti.

Nuže, jistě mi dáte za pravdu, že ačkoliv na světě vycházejí denně hory knih, sama literatura představuje stále víc pouhou Popelku. A co potom básníci a spisovatelé? Ti, tváří v tvář velice agresivnímu kultu - audiovizuálních prostředků, tváří v tvář světu, jehož existence visí často na vlásku, se nutně cítí jako blázni, kteří usilují kostkou cukru osladit oceán. Není divu, že v nich taková situace vyvolává často i velice tísnivé otázky po smysluplnosti samotného psaní. Z nich je však podle mého může vyvést snad jen příkladné vyznání Michela Butora, který kdysi napsal: „Píšu, nikoliv abych své knihy prodával, ale abych dosáhl ve svém životě jednoty.“

Michel Butor samozřejmě dobře věděl, co říká a proč to říká. Bezděky tak doporučoval všem známým i zcela neznámým spisovatelům, kteří své poslání berou vážně, že psaní by jim mělo být za všech okolností především zábranou před duchovním rozpadem, před svody často pokleslé poptávky knižního trhu, tedy před snadností psát podle vždy úspěšného receptu s přesným

dávkováním krve, sexu a hororu, leč po skutečném tajemství života nikde vidu ani slechu.

Jinak řečeno, není-li v duši spisovatele zakódována přímo existenciální potřeba psát si (a na to zvrtné zájmeno „si“ kladu důraz), jsou všechny jeho touhy po sebezviditelnění a laciné popularitě, s biblí řečeno, marnost nad marnost, o jeho uměleckém vkladu do pokladnice literatury raději ani nemluvě.

Háček je jen v tom, že každý, kdo se s vážnou literaturou také vážně zapletl, dobře ví, jak draze se za uchování takové umělecké, duchovní a tudíž i lidské celistvosti, o níž hovoří Butor, platí. Její daní mohou být pocity osamění, přehlížení, vytěsnění až na okraj kritického zájmu, jak je kupříkladu na vlastní kůži u nás v minulosti poznali spisovatelé umlčení, ze země vypuzení či tu jen trpění.

Mohou však přicházet i období, kdy nejen spisovatelům, ale cele literatuře hrozí cosi jako postavení mimo hru, třeba proto, že - ač už zcela svobodná - pro změnu totalita peněz pro ni vytváří podmínky, kdy i velmi hodnotná díla mohou být bez milosrdenství sponzorů nadlouho nebo i navždy zaživa pohřbena. Butorova myšlenka o psaní jako záchrane před duchovním rozpadem, vnějšími tlaky a pokušeními nabývá tak všeobecné a nadčasové platnosti, často i za cenu, že sloveso psát jako by mělo blíž k substantivu psanec než k samotnému psaní. Na outsiderství v tomto pojetí není pak samozřejmě nic méněcenného, spíš naopak. Je znamením ryzosti, i když je to někdy ryzost k neunesení, jak to kdysi vyjádřil náš Jakub Deml, sám outsider par excellence, když zahořekoval: „Kdo poznal, že je básníkem a může ještě povolání svoje změnit, tomu radím, aby si přímo a bez rozpaků zvolil raději malomocenství nebo, lahodněji řečeno, žebrotu.“

Z Demlova záupnění, stejně jako z Buturova moudrého poznání tak jasné vyplývá, že pokud jde o hájení vnitřní svobody a nezávislosti, byli spisovatelé, hodní toho názvu, se světem vždycky víceméně na štíru. Ale kdoví, zda právě to po ně není ten nejpřirozenější stav a nejplodnější inspirace! Jak jinak si vysvětlit ten povzbuzující zázrak, že navzdory všemu řečenému literatura -

Věroslav Merl se svou ženou Aranou

- básně, povídky, romány a eseje dál vycházejí, ba že právě díla těch, kteří přijali psaní i jako lidský úděl, nás dodnes oslňují jasnou svobodou a nadějí?

Naléhavá otázka po smysluplnosti psaní je tím vlastně zodpovězena. Přispěl-li jsem k odpovědi na ni svým dílem sebenepatrněji, tím méně mohu zapřít radost z udělení letošní ceny. Ta, jako každá cena, je přece svým způsobem uznáním i poctou celé literatuře. Doufám navíc, že povzbudí i ty, kteří v nezbytných pochybách a samotě vedou trpělivý zápas a naplnění svých snů, třeba i proto, aby se, ještě jednou s Demlem řečeno, „nemuseli bez psaní oběsit.“

Co by ale bylo s literaturou právě bez takových psaní oddaných básníků a spisovatelů, to ví jen Bůh. A ten ať tedy nejen jim, ale všem, kteří usilují o rozvíjení nejlepších hodnot naší literatury, ten at všem žehná!

Děkuji za pozornost.

Pro HN připravili Vlasta a Eva Folkeovi

Novoroční blahopřání manželů Mertlových všem přátelům a čtenářům Hlasů národa:

pf 2002

Prosí nás dvanáctá, aby už zhylnula všechna bohapustá slova!

Smutné příběhy aby stékaly jako slzy šťastných jen do úsměvu!

Čistota úmyslů aby svítila z tmavých koutů jako objímavé paže žen či zvidavé pohledy dětí!

Z patoků rouhavosti a netečnosti našich

Aby vyplul svět a stál jenom na slovech

přesných, pevných a dobrých!

A zloba a hněv ať potom pomine,

Ó Pane, ó Domine...!

Věroslav + Arana

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Renesanční zámky na Moravě

Na počátku 15. století vyšel z italské Florencie nový umělecký směr, který postupně nehradil gotiku. Do ostatní Evropy se renesance dostala asi o století později. Znamená znovuzrození, návrat k antice. Celé období renesance je protnuto šířením humanismu, jehož základem je víra ve schopnosti člověka poznávat a ovládat svět, narozdíl od gotiky, kdy centrem všeho dění byl Bůh. Stejně jako v antice je kladen důraz na pozemský život člověka, racionálnost, vědu a pohodlí.

Chladný, nepohodlné hrady se měnily v prostorné a prosvětlené zámky, zdobené sloupy a pilíři podle antického vzoru, kupolemi, mramorem nebo sloupovými arkádami. Oblíbenou dekorací bylo sgrafito, plošná výzdoba zdí.

Takto vznikly např. zámky Velké Losiny, Náměšt nad Oslavou, Telč, Mikulov. Hrady a tvrze, které nevyhovovaly stavebním nárokům, byly opuštěny a pohodlnější sídlo vzniklo na úplně novém místě - Bučovice.

Národní kulturní památka Velké Losiny na úpatí Jeseníků je označována jako jedna z nejkrásnějších ukázek české renesance. Původní gotické tvrz byla přestavěna v 2. pol. 16. století. Tři křídla zámku tvoří podobu písmena U, otevřeného směrem k jihu, a mají trojpodlažní arkády obrácené do dvora.

Zámek Velké Losiny

Neblaze proslulé prvenství v českých dějinách získal zámek jedinými masovými čarodějnickými procesy. Inkvizice začala vykonávat své dílo v roce 1678. Ve druhém patře bylo v soudním sále inkvizičním tribunálem odsouzeno k upálení 56 lidí.

V zámecké obrazárně ve východním křídle jsou umístěny obrazy italského, holandského a vlámského původu. Další pozoruhodnou sbírkou jsou zbraně, především pistole a lovecké pušky.

Z původní stavby hradu v Náměšti nad Oslavou se dochovala jen válcová věž. Majitelé hradu v Náměšti nad Oslavou se rychle střídali až do roku 1567, kdy panství zdědili Žerotínové, za jejichž péče vzkvétalo a rychle se rozrůstalo. Hospodářskému růstu muselo odpovídat i reprezentační sídlo a tak Jan ze Žerotína zahájil přestavbu hradu na renesanční zámek. Z renesanční přestavby se dochovalo hlavní jádro hradu, zámekská křídla, části věže a především studna, hluboká téměř 50 m a vykopaná ve skále. Vlastní zámek měl po renesanční přestavbě podobu italských kastelů. V přízemí jsou sloupy toskánské, v prvním patře sloupy iónské a ve druhém patře sloupy korintské.

Zámek v Telči je Národní kulturní památkou ČR uvedenou v Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Na místě dnešního zámku byl původně vodní hrad, který vlastně zpevňoval městské hradby a střežil jednu z městských bran.

Dobu největší slávy prožívala Telč za Zachariáše z Hradce, milovníka umění a obratného diplomata. Telčské panství náleželo v 2. pol. 16. stol. k nejvýznamnějším na Moravě a tomu mělo odpovídat i Zachariášovo sídlo. Klenotnice a hodovní síň byla vyzdobena sgrafity, bylo postaveno palácové křídlo s tzv. Zlatým sálem (podle pozlaceného kazetového stropu). Bylo upraveno reprezentační nádvoří a zahrada. Přibýly nové stavby, a kaple Věch svatých v roce 1580, jejíž interiér byl nádherně vyzdoben.

Zámek Mikulov

Už ve 13. stol. byl dominantou Pavlovských vrchů hrad, jehož přestavba na zámek začala v 2. pol. 16. století. V roce 1643 byl do nových sklepů zámku Mikulov pořízen obří sud, který pojme 1010 hektolitřů vína. Sem měli poddaní odevzdávat vinné desátky, ale za více než padesát let se podařilo sud naplnit jen dvakrát.

Mikulovský zámek byl svědkem několika historických setkání, např. v roce 1866 zde bylo uzavřeno příměří mezi Rakouskem a Pruskem za přítomnosti císaře Viléma, kancléře Bismarcka a šéfa pruského generálního štábu Moltského.

Za II. světové války zapálili nacisté

zámek a zbyly z něj jen trosky. Byl to druhý ničivý požár v historii zámku. Naštěstí dva roky po válce vznikl Spolek na obnovu Mikulovského zámku a ten mohl opět povstat a shlédnout ze Zámeckého vrchu.

Kdysi prý u Mikulova na Svaté hoře stával mohutný hrad. Jeho majitel zabývající se černokněžnictvím měl dceru, hezkou a milou, přesto bez nápadníka. Otcí se žádný její obdivovatel nezamlouval. Až jednou přijel nápadník z Polska, kterého si pán oblíbil, protože rozuměl kouzlům a čarům. Jeho vzeření však nevěstu tak děsilo, že neustále plakala. Otec se tím tak rozlobil, že proměnil dceru v ohyzného draka, kterému zůstaly jen lidské oči a korunka. Pověst říká, že pannu vysvobodí ten, ko-

ho vychovají v kolébce z dubu, který vyrostl na Svaté hoře. Proto mikulovští páni poručili osadit kopec duby, ty ale rostou pomalu a drak se stále skrývá.

Nedaleko Slavkova u Brna střezila od začátku 13. stol. cestu z Uher tvrz **Bučovice**, která během česko-uherských válek byla zničena požárem. Nová byla vybudována v blízkosti dnešního zámku, pro jejího majitele Jana Šemberu z Boskovic se stala nepotřebnou a nevyhovující jeho představám o honosném renesančním sídle. Stavba zámku začala roku 1567. Vybral si bažinatou část městečka na jižní straně náměstí, na opačné straně než byla dosavadní tvrz. Bylo nutné zajistit spolehlivé základy pomocí pilotů. Hlavní zámecká budova s umělecky velmi cennými arkádami v nádvořním průčelí je postavena napříč osy areálu a dělí jej na dvě nestejně části. Na menší, východní je předzámčí, na větší, západní, renesanční zahrada.

Z poloviny 17. století pochází vynikající sochařské dílo florentské pozdní renesance, manýrismu - kamenná kašna, umístěná uprostřed arkádového nádvoří, se sousoším čtyř mořských panen a Bakhcha. Pověst jej ztotožňuje se Šemberou a měch s vínem a pytle plný peněz má připomínat Šemberovo bohatství. Zámek se svým pojetím architektury řadí k předním dílům evropské renesance.

Nádvoří zámku v Bučovicích

Tajuplný fraucimor

Je to počestné německé slovo, se kterým se setkáte jak v písemnostech ze 16. a 17. století, tak ve výkladu průvodce při návštěvě zámku. Ve svém výkladu průvodce tím označí pokoje na zámku, které byly výhradně určeny paním

urozeným a mladým dívkám, které jako malý dvůr žily po boku šlechticů. Tyto mladé neprovdané dívky dělaly urozené paní společnosti a doprovod při všech slavnostních příležitostech. Dívky z fraucimoru žily po boku šlechticů jak na zámcích, tak v městských palácích, stravovaly se u jejich stolu, stýkaly se s jejich hosty a doprovázely svou paní všude, kam podle společenských pravidel nemohla přijít sama. Téměř na každém českém a moravském zámku byly fraucimoru vyhrazeny zvláštní místnosti, označované jako „fraucimorské světnice“ nebo prostě jako „fraucimor.“ Reprezentační úloze fraucimoru se přikládal velký význam.

Společenské postavení zavazovalo šlechticny, aby si udržovaly svůj malý dvůr. Pro ambiciózní dívky ze zámožných rodin představoval pobyt ve fraucimoru možnost bohatého společenského styku na vysoké úrovni a příležitost si v dobré společnosti vyhlédnout zajímavého ženicha; takže pro ně znamenal fraucimor přechodnou dobu mezi pobytem v rodině šlechty a pak vedením vlastní domácnosti, takže jejich pobyt ve fraucimoru měl i výchovné poslání.

Pro dcery chudých zemanů pobyt ve fraucimoru představoval společenský vrchol, kterého mohly vzhledem ke své chudobě dosáhnout. Dcery chudých zemanů převážně pobývaly v chudších šlechtických rodinách. K jejich povinnostem náleželo doprovázet paní při různých společenských událostech, ale ve všední den jí musely sloužit prací a fraucimor zůstával vlastně jen lesklým slovem, zakrývajícím méně lesklou skutečnost. Avšak i pro dívky z chudších rodin byl pobyt ve fraucimoru přínosem pro jejich život, získaly nové zkušenosti, poznatky o světě, naučily se něčemu novému. Dívky z chudších poměrů přicházely do prostředí žijícího v každém ohledu bohatěji a seznamovaly se na každém kroku s něčím novým. Přizpůsobovaly se novým poměrům a s nimi i zvyklostem svého nového domova a téměř každá paní domu si dávala záležet, aby se také mnoho naučily. Dívky z fraucimoru měly i své učitelky ve výuce některým domácím pracem (na prvním místě bylo šití a vyšívání), které také dohlížely na kvalitu prováděných prací. Ve fraucimo-

ru si většina dívek pod dozorem paní domu nebo nějaké učitelky šila sama výbavu, učila se rozeznávat mezi jakostí a cenou různých textilií, osvojovala si základy údržby domácnosti, která spočívala ve velkých domech v nepřehledném počtu úkonů. Fraucimor byl školou vkusu, dobrého chování a životního slohu. Rozhodující vliv na fraucimor měl vkus a chování paní domu.

Jestliže dívky z fraucimoru měly reprezentovat úroveň domu své paní při společenských událostech, stalo se běžnou zvyklostí, že paní domu přispívala finančně chudobnějším dívkám na jejich oblékání. Paní domu také vystrojila každé dívce ze svého fraucimoru ve vlastním domě svatbu, která by leskem a nákladností odpovídala vznešenému postavení rodiny. Čím významnější byl rod, tím slavněji pořádal slečnám z fraucimoru oddávky, a tento zvyk se dodržoval i na panovnickém dvoře v okruhu dvorních dam. Do fraucimoru královen se však mohly dostat dívky jen z nejlepších rodin v zemi. Šlechticny nižšího původu vstupovaly do fraucimoru některé z předních dam Českého království.

Fraucimor pro mnohé dívky představoval naději. Chudé šlechticny, které se jinak nemohly vymanit ze skrovných poměrů v domácím prostředí a těžko by doma čekaly na ženicha, si po kratším či delším pobytu u dvora své paní našly vhodného partnera. Někdy to bylo i mezi panskými hosty, spíše však mezi hejtmany, správci, úředníky, umělci a někdy i písaři zámeckého pána.

Mravy ve fraucimoru byly velmi přísné, byly nekompromisně vyžadovány ve všech panských domech bez ohledu na rozdíl vyznání. Za svedené dívky z fraucimoru zaplatili mnozí nerozvážní dvořané vlastní hlavou, stejné poklesky stály dívky ztrátu dobré pověsti i všech nadějí na prestižní manželství. Ve fraucimoru půvabné dívky ve věku na vdávání se podrobovaly řeholní kázni a jejich dívčí kouzlo se stávalo věčným pokušením pro příslušníky pánova dvora.

Postupem času dostával život fraucimoru bohatší a zajímavější náplň a zvyšoval postupně nároky na důslednější výchovu dívek. O tom zase příště.

Alena Kovářiková, Česká republika

MLADÝM

VŠEM, KTERÍ NÁM „DRŽÍ PALEC“

Není tajemstvím, že chceme táboru Hostýn vrátit jeho původní poslání: *aby sloužil jako prázdninový tábor pro děti*, především rodinám českého a slovenského původu, žijícím mimo území České republiky. Dětem, při jejich pobytu na táboře Hostýn, chceme dát, kromě kvalitní péče a rekreace, příležitost zdokonalit se v jazyku jejich předků a rodičů a navázat vzájemně trvalá přátelství. Dětem z ČR chceme dát příležitost zdokonalit se v angličtině a francouzštině. K poskytnutí kvalitních služeb musíme zdokonalit kvalitu stávajících sociálních zařízení: *zmodernizovat táborové koupelny a postavit nové splachovací záchody*. Tato zlepšení musíme dokončit před otevřením prvního prázdninového tábora v létě roku 2002.

Chceme rovněž, aby po celý rok, tábor Hostýn sloužil jak rodinám, tak i jednotlivým turistům, k rekreačnímu pobytu (camping) a poskytoval stejné, nebo lepší služby, jako nejlepší kanadská zařízení podobného typu. K tomu účelu musíme provést všechny nezbytné úpravy. Jsme obklopeni nadšenci, kteří nám pomáhají nezištně a dobrovolně svými odbornými zkušenostmi, svou prací, i finančně. Tento projekt však vyžaduje podstatně více finančních prostředků, než můžeme očekávat od jednotlivce. Proto jsme se rozhodli, všechny lidi dobré vůle, požádat o pomoc a zahájit

Sbírku na modernizaci tábora Hostýn - HYGIENICKÁ ZAŘÍZENÍ -

Jména všech dárců (pokud si nebudou přát zůstat dárci anonymními), budou zveřejněna a zapsána do Pamětní knihy, bez udání darované částky, protože jsme přesvědčeni, že každý kdo se rozhodl podpořit naše úsilí, činí tak podle svých možností s úmyslem *podpořit úsilí o zachování tábora Hostýn pro příští generaci, aby sloužil k rozvoji sociálního, kulturního a duchovního života, k rekreaci občanů českého a slovenského původu a k vzájemnému sblížení s kanadskou a americkou společností a kulturou*.

Dary posílejte šekem, vystaveným na jméno „Hostýn Association“ s poznámkou „hygiene“ na adresu:

Assoc. Hostýn
4605 West Broadway
Montreal, QC, H4B 2A7
CANADA

Pomůžete nám?

Tábor Hostýn je „český granát“ v pohoří Laurentides a stojí za to. Více informací na internetových stránkách: <http://canhos.tripod.com>

Milan Havlín
předseda

Ještě jedna ozvěna vánoc
a perspektiva do nového roku:

SLÁVA NA VÝSOSTECH BOHU a na zemi pokoj lidem DOBŘÉ VŮLE

Vzpomínka na Ježíšovo narození
nás přivádí k zamyšlení nad sebou samými
ON PŘIŠEL NA SVĚT, ABY NÁS SPASIL.

Nikdy jsem si nepoložil otázku:
„A proč já jsem na svět přišel?“
a tak jsem se pokusil o odpověď.
Patřím přeci k lidem dobré vůle.

A to je to, co mě spojuje s jinými lidmi na celém světě.
Ne politická příslušnost, ne národnost,
ne náboženství, ne rasa.

LIDÉ DOBRÉ VŮLE JSOU VŠUDE.

A s nimi se musím spojit a s nimi usilovat o pokoj,
mír a klid ve světě, a o nastolení jistoty v lidských srdcích,
že jediné vzájemnou láskou, konáním dobra,
dobrým příkladem a odpouštěním, s Božím požehnáním,
společnými silami, všech lidí dobré vůle, ten svět vylepšíme.

Neměli bychom se nikdy, v žádném spolku,
v žádném městě, v žádném národě,
spojovat s lidmi, kteří „dobrou vůli“ nemají.
Že jsme to až dosud nikdy neudělali,
proto ten pokoj, mír a klid stále jen hledáme.

I Vy patříte mezi lidi dobré vůle, proto bych se rád,
o toto zamyšlení sama nad sebou s Vámi podělil.

V novém roce 2002 hledejme a spojme se
se všemi lidmi dobré vůle!

Otci Dušanovi a všem čtenářům Hlasů národa

Milan Havlín

Milý Bože, vsaďím se, že je pro tebe
velmi těžké milovat všechny lidi
na celém světě.

V naší rodině jsme jenom
čtyři a mně to tedy moc nejde.

Anežka

Church groups aid divorced Catholics

Programs clear mistaken beliefs, help heal wounds

The stigma and emotional dislocation of divorce makes it tough enough for some churchgoers to remain part of their faith communities. But it can be especially difficult for Catholics, who may mistakenly think their church does not want them anymore.

Divorced Catholics may believe they are forbidden from receiving Communion. Others may fear excommunication because of their perceived failure in honoring their marriage sacrament. And they may misunderstand the rules about annulment.

A church-sponsored support group is one way for divorced Catholics to clear up the misconceptions as well as get the comfort they need, said Chris Unger, a family law attorney who leads the Divorce and Beyond program at St. Mary Immaculate Church in Plainfield.

Divorce and Beyond was organized through the Hurting and Healing Ministry of the Joliet Catholic Diocese and now attracts people from as far as the north suburbs and Indiana.

"I think that the main impetus of the group is to convey to divorced Catholics that they are still welcome in the church," said Unger, 41, whose 10-year marriage broke up in 1995.

A person's status as a Catholic doesn't change with divorce, said Rev. Patrick Lagges, judicial vicar for the archdiocese of Chicago. The church continues to stress the need for married couples to honor the sacrament, Lagges said, but recognizes that sometimes it is impossible.

"Church law says if either of the spouses causes serious danger of spirit or body to the other spouse or children or otherwise renders common life too hard, that spouse gives the other legiti-

mate cause for separating," Lagges said. "The church says that divorce can sometimes be tolerated if it's the only way that the rights of the spouses and the children can be protected."

In a living-room setting at the youth center at St. Mary, Unger meets each week with about a dozen people who are trying to heal the wounds of divorce. They range from age 25 to 75, and not all are Catholic.

Some had been married only two or three years, the peak time for divorce. But others are recovering from the end of 30-year partnerships.

Participants settle in with coffee and snacks while they take turns updating each other on the status of court proceedings, the mishaps of shared custody or a bout of anger.

Group discussion, based on a workbook, comes from the perspective of faith and is not specifically Catholic. Topics include self-esteem, anger, guilt, forgiveness and loneliness.

Members said they find solace in knowing others are moving through the same phases in life. "I draw my strength from my family and this group, which is spiritually based," said Terri Shepherd, 39, who was divorced in July after 15 years of marriage. "We're there for each other."

Shepherd added: "I was surprised to find out how welcome divorced people were within the church. Thirty years ago, it wasn't so."

Until the 1970s, excommunication was the penalty for divorced Catholics who remarried without getting their first marriage annulled. During this period, the church also held Separation Courts, where couples were to go for the church's permission before heading to

civil court for a divorce.

"Things were a lot more controlled at that time," Lagges said. "A lot of people remember that excommunication."

Today, divorced Catholics who remarried without an annulment are prohibited from receiving Communion during mass, but they are not excommunicated, he said.

"There's a lot of misunderstanding out there about what the church teaches on marriage, divorce and remarriages. We try to get the word out, but some of this stuff dies hard," he said.

In the mid-1970s, the Catholic Church created a divorce support ministry called Phoenix, after the mythological bird that rose from the ashes. At its peak in the Chicago area, there were about 120 groups and a 24-hour crisis line to provide support.

But as secular divorce support groups began to spring up in hospitals, township halls and park districts, the church-related programs seemed to fade out.

Of the Joliet diocese's 130 parishes, eight churches offer divorce support programs. About 40 of 378 parishes in the Chicago archdiocese offer programs.

Unger said the need for such groups is real in the Catholic Church and any other church.

"If divorced Catholics feel unwelcome, they'll go someplace else," he said.

Desiree Marciani, associate director for the center for family ministry with the Joliet diocese, said it's up to individual parishes to decide if they want to sponsor a divorce support group.

"Ideally, every parish would have one," she said.

*By Diana Strzalka
Chicago Tribune*

Paths of Glory and Tribulations

With this issue of *Hlasy Národa* we are initiating a series of articles relating to the history of our ancestral homeland. These historical vignettes will focus on crucial events and leading personalities which shaped the history of a small, but by no means insignificant country in the heart of Europe. They are aimed at the broad spectrum of readers whose first or recently acquired second language is English. The purpose of these musings is to enhance the appreciation of their ethnic heritage.

Let us begin with an explanation of the name "Bohemia". It is derived from the Latin term *Boiohaemum* = home of the Boii, coined by ancient Romans in reference to a Celtic tribe of Boii who inhabited this territory from the middle of the 4th century B.C. until the 1st century A.D. The flowering of the fairly advanced Celtic civilization was interrupted by hostile invasions of the Germanic tribe of Marcomanni who in turn encountered the vanguards of the Roman legions. Parenthetically, the Roman Emperor Marcus Aurelius wrote his *Meditations* on the banks of the Hron River, in today's Slovakia, but back then deep within a territory claimed by another Germanic tribe, the Quades.

The original homeland from which the Slavic tribes began their migration sometime before the turn of the 5th century A.D., was behind the Carpathian Moun-

tains, between the river Dnieper in the east and the Vistula River in the west. The cause of the mass Slavic migration is the subject of speculation. It might have stemmed from the relative overpopulation of those regions where primitive agriculture was not productive enough to sustain population growth, or in the aggressive drives of neighboring tribes to obtain more land for themselves by pushing the Slavs from their settlements, or even drastic climatic changes. The westward movement of the Slavs to new territories was facilitated by the fact that many regions had been either deserted by the Germanic tribes, or their population was decimated by the plague pandemic that ravaged many European locations during the 6th century.

There are many legends relating to the arrival of the Czech people into their new homeland. However, it is important to understand that despite their plausibility and popular appeal, these apocryphal stories, passed on through oral tradition, fall into the category of fiction. These mythological tales which glorify the valiant exploits of ancient heroes are found among many civilizations. The so called "Revivalist Movement" of the 19th century was aimed at re-awakening of national awareness and nourishing aspirations for autonomy among the Czech people sub-

Krok and his daughters

jugated under the autocratic regime of the Austrian Habsburgs. The revivalists (*buditelé*) in their patriotic zeal frequently embellished these early sagas to bolster the momentum of the movement toward self-determination. This romantic trend to immortalize the heroic past continued into the early 20th century. Among the outstanding painters who devoted much of their talent, time and energy to extol the heroes and heroines of Czech antiquity, were Josef Mánes, Mikoláš Aleš, František Zenišek, Vojtěch Hynais, Václav Brožík, and Alfons Mucha. In the sculptural genre it was primarily Josef Václav Myslbek and Antonín Wagner who created remarkable classical statues conceived mainly as credible historical figures. Many of these masterpieces were awesome allegories based on harsh warfare as well as peaceful domestic life of the Slavic people. Alois Jirásek, an accomplished story teller and author of patriotic novels, succeeded admirably in popularizing legendary narratives to the extent that they have become widely accepted by the populace as true historical events and were assigned as required reading in Czech schools.

The first among the early legends is the story describing the arrival of the Czech tribe under the leadership of Forefather Čech (Praotec Čech) into the territory known by the Romans as Boio-

The arrival of Czechs upon Říp

haemum. This tale is undeniably analogous to the Biblical story of Moses leading the Israelites into the promised land. According to this version, after many months of peregrination and struggle with hostile elements, the Czechs crossed the river Vltava and climbed upon the nearby mountain Říp, from all indications an extinct volcano. From its summit Čech viewed the fertile land below and pronounced it highly suitable for permanent colonization. After appropriate sacrifices offered to their pagan gods, the tribesmen decided to name the new homeland "Čechy", after their respected leader. These first Czech settlers engaged in agriculture, animal husbandry, hunting and fishing, while their arts and crafts developed from various forms of idolatry and worship of dead ancestors.

The alleged successor of Čech was a Frankish trader Samo who reportedly unified the Slavic tribes and developed a successful military strategy against the invading Avars. Samo's realm disintegrated after his death in 659. Very few historical facts are available about the period of 174 years, between 659 - 833. Well documented history of the Great Moravian Empire will receive separate treatment in a future installment of our musings through the Czech antiquity.

To complete the cycle of early Czech legends, we must mention Samo's heir apparent, athane called Krok, highly esteemed for his judicial wisdom. Krok is credited with moving his sovereign residence from Budeč to a newly built fortress on the right bank of the Vltava River. He sired three daughters, Kazi,

Teta and Libuše. Kazi became known for her healing skills, Teta for her priestly ability to communicate with the pagan gods, and Libuše for her kindness, wisdom, and prophetic powers. It was Libuše who ascended the throne after her father's death. Unable to maintain full respect and confidence of men, she chose a husband for herself, a nobleman named Přemysl. An appointed delegation of elders followed Libuše's white horse who led them to a field near Stadič that was being plowed by Přemysl. He at first bemoaned the untimely arrival of the messengers, predicting that an unplowed field signified future scarcity of food, even famine, for the land. Following the emissaries to Vyšehrad, Přemysl was espoused to Libuše and together they founded the Přemyslid dynasty, which ruled Bohemia for several centuries. In an inspired moment Libuše prophesied the glorious future for the newly established town of Prague in these words: "I see a large metropolis whose glory will reach the stars". The Libuše legend, especially her auguries, inspired the great Czech composer, Bedřich Smetana to create a highly patriotic opera, performed only in the Czech language and presented on special occasions.

Another ancient Czech legend describes the time when the Czech women rebelled against the male domination. Under the leadership of Vlasta they waged war against the men of their tribe. At first the maidens were quite successful in staging surprise attacks and scoring victories both in small skirmishes and even in large battles. The turning

point in this Maidens' War was a treacherous assault conceived by an enchanting seductress Šárka, against a small hunting group of men led by Ctirad. Pretending to have been chained to a tree and abandoned by her female companions, Šárka convinced Ctirad and

Libuše forecasts the glory of Prague

his retinue of her misfortune. After loosening her chains, the unsuspecting men drank from a flask of intoxicating mead and fell asleep in the heat of the summer day. Deceitful Šárka, using a hunting horn, then summoned the female warriors hidden nearby who quickly attacked and slaughtered the drowsy male hunters. This tragic episode so angered the men that they staged a final attack upon the maidens' stronghold, Děvín, which they burned down and killed all remaining female combatants.

There are many other ancient Czech legends, which have over the years inspired numerous Czech painters, sculptors, poets and composers to create impressive works of art. Most Czech schoolchildren can also recite from memory the names of the first 8 Přemyslid rulers: Přemysl, Nezamysl, Mnata, Vojen, Vnislav, Křesomysl, Neklan, Hostivít. In our next installment we will take a closer look at the authentic historical personalities and chronicled events in the fascinating continuum of Czech history.

Tony Jandáček

Přemysl summoned by elders of the tribe to Vyšehrad

*Photo on back page:
Julius Mařák: Říp (1881)*

